LAISVĖS KOVOS METAI

DARBININKAS

LIII NR. 60 | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. | ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJIS - SEPT. 17, 1968 | 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 | 10 CENTŲ

Jei balsuotų šiandien -- prezidentas būtų Nixonas

N.Y. Times ir Gallupas opinijoje randa Nixono pranašumą prieš Humphrey, bet taip pat ir Wallace padidėjusią įtaką

Pagal N. Y. Times anketą tarp abiejų partijų vadų visose 50 valstijų Nixonas turi paramą 30 valstijų su 346 rinkikais (daugumai reikia 270 rinkikų iš bendro skaičiaus 538). Wallace remia 8 valstijos su 77 rinkikais, Humphrey šešios su 42 rinkikais. Kitos 6 valstijos su 73 rinkikais dar nėra aiškios.

Pagal Gallupą Nixonas prasineša pro Humphrey santykiu 43:31 (prieš mėnesį 45:29), Wallace gauna 19 proc. (prieš mėnesį 18). Neapsisprendusių 7 prieš mėn. 8).

Kurie kraštai ką remia? — Pagal Gallupą tolimieji vakarai — už Nixoną 52 procentai, už Humphrey 31, už Wallace 11; viduriniai vakarai — už Nixoną 48 proc., už Humphrey 29, už Wallace 15; rytai — už Nixoną 47, Humphrey 34, Wallace 10, pietuose — už Nixoną 31, Humphrey 25, Wallace 38.

Kiek partijos vieningos? — Respublikonai šiuo tarpu vieningesni nei demokratai. Jei 1964 respublikonų 20 procentų balsavo už LBJ, tai dabar 27 proc. demokratų pasisako už Nixoną ar Wallace ir tik 10 pr. respublikonų už Humphrey ar Wallace. Būtent: demokratai — už Nixoną 10, Humphrey 63, Wallace 17, respublikonai — už Nixoną 89, už Humphrey 3, Wallace 7; nepriklausomieji — už Nixoną 39, Humphrey 20, Wallace 33.

Kaip su gubernatoriais? — Pagal N. Y. Times anketą gubernatoriai dabar bus renkami 21 valstijoje. Tose valstijose dabar yra 13 demokratų gubernatorių ir 8 respublikonai. Šiuo metu pramatoma, kad persvara vyrauja respublikonų 11 tų renkamų valstijų, demokratų persvara 6 renkamose valstijose. Keturiose padėtis neaiški.

Lig šiol respublikonai gubernatoriai yra 26 iš 50. Tikima, kad po rinkimų respublikonų gubernatorių skaičius pakils iki 29 ar gal iki 33, jei laimės tas neaiškias pozicijas.

Demokratai yra aliarmuoti, kad unijose daug narių, kurie lig šiol aiškiai rėmė demokratus, dabar nueina į Wallace pusę. Priežastis — jie įžiūri, kad juodieji labiau proteguojami darbuose, taigi jaučia sau "diskriminaciją".

Bet iki rinkimų dar pusantro mėnesio. Per tiek laiko daug kas gali pasikeisti.

— **Portugalijos** min. pirmininkas Antonio de Olivera Salazar po rugsėjo 7 operacijos smegenyse tebėra be sąmonės. Padėtis beveik beviltiška. Jam 79 metai.

ANGLIJOJE protestai dėl agresijos

Londone ir kituose Anglijos miestuose rugpiūčio mėnesio gale įvyko nemaža protesto demonstracijų prieš Sovietų Sąjungos ir bendrininkų kariuomenių įsibrovimą į Čekoslovakiją. Prie demonstrantų jungėsi ir komunistų pagrobtųjų kraštų egzilai, jų tarpe ir lietuviai. Buvo paskleista Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos parengtų atsišaukimų, kuriuose pabrėžtas Čekoslovakijos okupacijos panašumas į Lietuvos bei kitų Baltijos kraštų okupaciją 1940 metais. Reikalaujant Sovietų kariuomenės pasišalinimo iš Čekoslovakijos, drauge buvo reikalaujama, kad rusai pasitrauktų ir iš Lietuvos bei kitų jų užimtų kraštų.

Rugpiūčio 27 d. BBC televizijos korespondentai apsilankė Lietuvos pasiuntinybėje ir nufilmavo pasikalbėjimą su Lietuvos Chargė d'Affaires V. Balicku.

Birželio 29 d. Daily Telegraph paskelbė du laiškus, kuriuose liečiami Baltijos kraštai.

Ar Wilsonas tas pats?

Grafas Nikolai Tolstoy iš Morwenstone, Cornwall, rašė:

"Ar ministeris pirmininkas p. Wilsonas, rugpiūčio 26 d. pasmerkęs Sovietų įsiveržimą į Čekoslovakiją, buvo tas pats p. Wilsonas, kurs neseniai su kupina geros valios išraiška perdavė Maskvai aukso rezervus, Sovietų 1940 metais užgrobtų Baltijos valstybių su pasitikėjimu deponuotus Anglijos Banke?

"O neseniai skaičiau, kad kažkoks Wilsonas atsiprašinėjo Sovietų vadus dėl p. Gerald Brook, kurs dabar sėdi priverčiamų darbų stovykloj Rusijoj, kad tasai dalinęs rusams lapelius, būdamas "reakcininkų organizacijos" suvedžiotas. Ogi reakcininkiški reikalavimai tuose lapeliuose reikalavo šiokios tokios žodžio laisvės ir rinkimų Rusijoj.

Jeigu abiem tais atvejais tai buvo tas pats Wilsonas, tai kada jis pakeitė savo nuomonę apie komunistinio režimo pobūdį Rusijoje?"

Kada čekoslovakus užmirš?

Kitame, latvio F. Rolavs iš Birmingamo pasirašytame laiške, paminėjus, kas dėjosi 1940 ir dar anksčiau, 1918 metais, klausiama:

"O ką sakytumėt apie komediją laisvųjų Vakarų pusėje? Ar ilgai reiks laukt, ligi čekų tragedija bus užmiršta taip, kaip kitų komunistinės tironijos paglemžtų kraštų? Kiek laiko truks, ligi britų, amerikiečių ir kiti diplomatai ims vėl stypčioti apie rusus, prašydami taikos ir "taikios koegzistencijos"? Ir ar ilgai truks, ligi britai verslininkai vėl slankios apie tironus, ieškodami progos papirkliauti, siūlydami jiems ilgalaikius kreditus ir stiprindami karines okupantų pajėgas?

"Ir pagaliau kiek laiko truks ligi čekoslovakiška tragedija išteks žioplus Vakarų kraštus pirma, negu jie bus spėję atsibusti?" (Elta)

SOVIETAI apie JAV kandidatus į prezidentus

Pagal U. S. News... Sovietai mano, kad Humphrey mažiau žalingas kaip Nixonas jų siekimui pralenkti Ameriką atominiais ginklais ir raketom. Sovietai vaizduojas, kad Nixonas norės baigti Vietnamo karą jėgos sustiprinimu. Jie neužmiršta, kad ir Korejos paliaubos Eisenhowerio-Nixono laikais buvo pasiektos atominio karo pagrasinimu.

Sovietai vertina, kad su Rooseveltu ir J. F. Kennedy galima buvo "daryti bizni" dėl Berlyno, Kubos, nes abudu pasitikėjo Sovietų pažadais. Dabar Sovietų laikraštis Trud vertina, kad Nixonas nepasikeitęs, kaip nepasikeitę ir respublikonai. Nors Nixonas dabar sakosi derėsiąsis su Sovietais, bet derėsis jėgos pagrindu. Humphrey esąs artesnis Rooseveltui ir Kennedy.

— **Henry A. Barnes,** 61 metų, pagarsėjęs New Yorko susisiekimo planuotojas, rugsėjo 16 mirė širdim.

— **The Oklahoma City Times** anketa rado, kad to miesto srityje Nixonas gautų 35 proc., Wallace 28.6, Humphrey 25.8.

Paryžiuje 21 posėdis be nieko

Paryžiuje derybos su šiaurės Vietnamu prasidėjo gegužės 13. Per 21 posėdį reikalas iš vietos nepajudėjo. Komunistai tebereikalauja bombardavimą visai sustabdyti. Jei tai būtų padaryta, ateitų naujas reikalavimas — sustabdyti ir žvalgybinius lėktuvus viršum š. Vietnamo. Rugsėjo 9 jau davė suprasti ir tolesnius reikalavimus — amerikiečiai turi sustabdyti visus karo veiksmus.

Prezidentas nuo kovo 31 įsakė susiaurinti š. Vietnamo bombardavimą. To vaisiai aiškūs — bombarduojama ne šiaurės Vietnamo sostinė, bet komunistai bombarduoja p. Vietnamo sostinę. (Tik, kad p. Vietnamo sostinėje žūsta civiliai asmens, Amerikoje demonstracijų niekas nerengia!).

Amerikos Legionas pasakė savo

Amerikos Legionas konvenciją baigė rugsėjo 12 rezoliucijom. Būtent: sustiprinti Vietname karines priemones, jei Paryžiaus derybos nieko neduoda; uždaryti tada priešo uostus ir nepalikti jam "neliečiamų vietų"; pavartoti visas reikiamas priemones piliečių ir jų turto apsaugai; uždrausti ginklų prekybą paštu; pareikšti simpatijas Čekoslovakijai; skatinti režimo nuvertimą Kuboje bet kuriom priemonėm; nutraukti Amerikos ūkinį boikotą Rodezijai; išvaduoti Pueblo laivo vyrus jei ne diplomatinėm, tai karinėm priemonėm; išleisti konstitucijos papildą, kuris apribotų galią teismo, uzurpuojančio dabar Kongreso ir vyriausybės funkcijas; ištirti, kas yra tie Students for Democratic Society, o taip pat American Civil Liberties Union ir neleisti komunistų į apsaugos įmones.

— **Nato** rugsėjo 16 pradėjo dvejus karinius manevrus — kariuomenės Bavarijoje ir laivyno Atlante. Sovietai juos ir patį Nato pasmerkė kaip "agresijos įrankį".

— **A.F.L.-C.I.O. prezidentas Meany,** tvirtas Humphrey rėmėjas, susirūpinęs savo unijų nariais dėl jų palankumo Wallace.

— **Prezidentas LBJ** nusprendė neduoti šiuo metu Izraeliui F-4 Phantom lėktuvų. Izraelis jų prašė apie 50. LBJ nenori, kad lėktuvai Izraeliui gadintų LBJ santykius su Maskva.

— **Nixonas** rugsėjo 14 pasisakė už paramą ūkininkam, kad būtų sulaikytas jų bėgimas į miestus. Prieš porą dešimtų metų ūkiuose gyveno 18 procentų gyventojų, dabar jau tik 5 procentai.

— **Anglijoje,** rytinėje, rugsėjo 15 per 24 valandas tiek prilijo, kad vanduo pakilo 6 pėdas. Žmonės gelbėjosi ant stogų; keliuose užklupti kopė ant automobilių viršaus.

— **Prancūzijoje** alkoholio suvartoja daugiau nei Amerikoje. Per metus vienam suaugusiam piliečiui išeina 28 litrai (29.5 kvortos), Amerikoje — 10 litrų. Po Prancūzijos eina italai — 20 litrų, vokiečiai 14 litrų.

Neolituanų jaunimas stovyklavo rugsėjo 1-8 Blue Water Manor — vėliavos pakėlimo metu. Nuotr. V. Mažeilo

Kas ir ko išmoko iš Čekoslovakijos...

Lyg pasakėčios vilkui vieną avį pagavus — kitos raminasi: dabar vilkui bus blogai, nes jam viduriai suges...

PADĖTI NEGALIM: norim didžiųjų susitarimo

Nuo Čekoslovakijos okupacijos politikos vertintojam išsiplėtė akys. Vieni pamatė nemalonią tiesą — kad laisvių raidos laikrodis Sovietuose atsisuko atgal (NYT, rugsėjo 16). Antri prašneko apie kitą nemalonią tiesą — kad "Amerika negali padėti Čekoslovakijai ne tik dėl Vietnamo, bet ir dėl to, kad Johnsonas nori, pasitraukdamas iš valdžios, palikti su Rusija sudarytas sutartis dėl atominių ginklų" (N. Y. Post, rugsėjo 13).

Negali — sako ir E. A. Mowrer (U.S. Daily Column, rugsėjo 12) ir pakartojo Europoje popularų argumentą: esą amerikiečiai sąmoningai yra priėmę dabartinį pasaulio pasidalinimą tarp Maskvos ir Washingtono. Tokis tylus susitarimas esą paaiškina ir buvusio apsaugos sekretoriaus McNamaros pasisakymą už atominės jėgos lygiavertiškumą, ne pranašumą.

OPINIJA EUROPOJ: mūsų niekas negins

Europoje tokios tiesos praregėjimas ėmė diktuoti Nato nariam naują politiką — teigia tas pats Mowrer. Politiką — žaisti Europos valstybėm tarp šių dviejų milžinų, kurie nori pasidalyt pasaulį. Tokia išvadą iš Kennedy-Johnsono politikos pirmiausia pasidarė de Gaulle — samprotauja Mowrer, — nebepasitikėdamas Amerika ir manydamas, kad Europos valstybės pačios turi rūpintis savo apsauga. Tokią išvadą vis labiau ima darytis Turkija, gerindama savo santykius su Sovietais. Esą kai dabar Sovietai septynias divizijas atgabeno į Čekoslovakiją, ir vakarų Vokietijoje blėsta tikėjimas, jog L. Johnsono vyriausybė rizikuotų atomais ginti Europai nuo galimos Sovietų invazijos. Gal tektų prie samprotavimo pridėti, kad augant nepasitikėjimui Amerika Vokietijoje gali stiprėti nacistinis elementas šalia socialdemokratų linkimo derėtis ir su rytų Vokietija ir su Maskva.

Anglijos socialistai laiko melu Amerikos aiškinimą, kad dėl Čekoslovakijos iš anksto nesusitarta tarp Amerikos ir Maskvos; jie linksta į "neutralumą", norint iš naujo perorganizuoti Nato jėgas.

IŠEITYS AMERIKOJE: susitikti ir susitarti

Amerikoje prasivėrusios akys mato kitokias išeitis. Vienos išeities pagrindinis reiškėjas yra prezidentas LBJ — tebesilaikydamas tiltų politikos, neatsisako bent prieš savo valdžios galą susitikti su Sovietų vadais ir susitarti. Anot N. Y. Post, susitarti dėl "kondominiumo pasaulyje ir tuo būdu išvengti atominio karo, kuris sunaikintų abidvi puses". J. Restonas (NYT) nebekartojo valstybės departamento teigimo, kad jokio susitarimo dėl pasidalinimo įtakos zonom nėra. Jis neturėtų nieko prieš tokį pasidalinimą. Tik visa nelaimė — mano jis, — kad tos "įtakos" skirtingai suprantamos. Sovietai esą "įtaką" supranta kaip "dominavimą". Tad susitarime reiktų tiksliai išsiaiškinti "įtakos" prasmę". N. Y. Times (rugsėjo 16) įspėja net, kad dėl Čekoslovakijos Amerika nieko nedarytų, nes bet kokis Vakarų gestas duotų pagrindą Sovietam pateisinti savo brutalumą.

Kita amerikiečių politikos vertintojų grupė Čekoslovakijos okupaciją laiko optimistiniu ženklu. Esą okupacijos faktas suskaldė komunistines jėgas; sunaikino pasauly simpatijas Sovietam net tarp marksistų; skaldo jėgas pačioje Rusijoje ir ardo jų vienybę. O tai silpnina komunizmą ir artina jo galą. (N. Y. Post, rugsėjo 13).

SKAITYTOJO IŠVADOS: gyvenam lyg "Laiko mašinos" amžiuje

Tie Amerikos spaudoje prasiveržę siūlymai turi sau paralelių netolimoje praeityje. Max Lernerio (NYP) optimizmas, yra panašus į Hitlerio propagandistų pasiguodimą, kada karas ėjo iš rytų vis arčiau į Vokietijos gilumą: propagandistai aiškino, kad bolševikai, žygiuodami pirmyn ištęsia savo pozicijas, sunkina savo pristatymą, o vokiečiai gali savo kariuomenę labiau sutelkti lemiamam smūgiui. Optimizmui pagrindo visada galima susirasti, jeigu juo kas nors patikės.

Restono siūlymas išsiaiškinti "įtakos" prasmę primena daugelio valstybių išsiaiškinimą su Sovietais, kas yra "nepuolimas", kas yra "draugiškumas"; išaiškinta tai ir J. Tautų chartoje, bet visa bėda, kad Sovietai elgiasi ne pagal tai, kaip "išsiaiškinta", o pagal tai, kaip jie gali pasinaudoti šiuo momentu. Tad noras išsiaiškinti ir susitarti dėl įtakų sferos reiškia naujas Amerikoje iliuzijas. Nes Sovietam svarbu ne esamos padėties palaikymas, ne "detente", ne "koegzistencija", o, kaip Restonas pasakė — "dominavimas". Dominavimas ne tik rytų vidurio Europoje, bet ir viduriniuose rytuose, ir Viduržemio jūroje. Iki pagaliau ims reikšt norą dominuoti Naujojo pasaulio sferoje.

Visas tas spaudoje filosofavimas apie susitarimus reiškia norą jei ne kitus, tai save įtikinti, kad **nieko nereikia daryti.** Kai Brooklyne plėšikas užpuola žmogų ir jį nužudo, tai kyla spaudoje pasipiktinimas, kad kaimynai matė, girdėjo pagalbos šauksmą, bet niekas piršto nepajudino, net policijai nepaskambino. Tokį abejingumą užpultam artimui smerkiam, bet politikoje tokį abejingumą vadiname pragmatine išmintimi...

Fantastinis filmas "Laiko mašina" įspūdingai vaizdavo ateities valstybės santykius tarp valdinių ir valdovų: valdovai slibinai požemiuose maitinosi valdiniais, kurie pagal fabrikų švilpimą klusniai kaimene ėjo prie urvų ir be jokio pasipriešinimo davėsi suryjami. Balso nei vienas už kitą nei prieš slibiną nekėlė. Nekėlė, iki atsirado iš kito pasaulio drąsuolis maištininkas.

Ar šių dienų politiniuose santykiuose atsiras tokis drąsuolis prieš slibinus?

— **Prezidentas LBJ** sutiko pasiųsti į Vokietiją rudens manevram 4 grupes bombonešių ir 2 motorizuotas pėstininkų brigadas, kurios buvo anksčiau iš Vokietijos atitrauktos. Tai ženklas, kad Amerika sutiko Nato jėgas stiprinti ir demonstruoti prieš Sovietų karinius manevrus.

— **J. Tautose** dabar 125 nariai. Mažiausias savo plotu ir gyventojų skaičium yra Maldive salos — 112 kv. m. ir 90,000 gyventojų. Malta jau didesnė — turi 122 kv. m. ir 319,000 gyventojų. Kandidatas į J. Tautas yra ir Pacifiko sala Nauru— ji savo plotą matuoja ne myliom, bet akrais — 5,263 akrai su 4,914 gyventojų; tarp jų 395 baltieji.

Atvykęs į Vilnių, aplankiau universitetą

— Atvykęs į Vilnių, aplankiau universitetą. Pasiilgau jo senų rūmų dvelkimo. Tačiau tas vaizdas nedžiugino akies, — taip kalbėjo **Literatūros ir Meno** (rugp. 10) atstovui L. Vladimirovas, Jungtinių Tautų bibliotekos New Yorke direktorius, atostogaudamas Palangoje. Nenudžiuginęs vaizdas Vilniaus universitete, jo žodžiais, toks:

— Istorijos ir filologijos fakulteto romantiški kiemai vis dar (kiek jau tęsiasi remontas!) užversti statybinėm medžiagom ir laužu, didžioji universiteto arkadų dalis užmūryta, mat, prireikė sandėlio, seni geležiniai vartai nuimti . . .

— Užėjau į universiteto biblioteką. Biblioteka, kuri sunkiais fašistinės okupacijos metais išsaugojo fondus ir senovines patalpas, pokario metais dirbdama be galo sunkiose sąlygose, sugebėjo sutvarkyti didžiulius knygų rinkinius, sukurti darnią katalogų sistemą, praturtinti savo fondus pažangiausia tarybine ir užsienio moksline literatūra. Buvo surasta ir atgabenta į Vilnių įvairiose Rusijos ir Ukrainos bibliotekose išsaugotos Vilniaus universiteto knygų kolekcijos, sukauptas turtingiausias pasaulyje senų lietuviškų knygų fondas, išleista visa eilė vertingų bibliografijos ir knygotyros leidinių. Artėja šios bibliotikos keturių šimtų metų jubiliejus. Ši data bus plačiai paminėta mūsų ir užsienio spaudoje. Tačiau kaip atrodo pati biblioteka?

— Puošnioje Smuglevičiaus salėje grindys iškloto paprastomis lentomis, dar Muravjovo laikais pastatyti laiptai visiškai nudilę, prigrūstos knygų saugyklos neturi paprasčiausių gaisro signalizavimo prietaisų, kuriuos rasime kiekvienoje didesnėje prekybos įmonėje . . . Aukštojo ir specialinio vidurinio mokslo ministerija ir universiteto vadovybė, paskendusios kasdieniniuose rūpesčiuose, atrodo, visai apsiprato su tokia bibliotekos būkle.

— Savo metu buvo sudaryta dokumentacija saugyklų priestato statybai, bibliotekos modernizavimui, Jono bažnyčios pastatų restauravimui. Tačiau statyba bei restauravimo darbai dar nepradėti, jei neskaitysime kelių darbininkų, besikrapštančių istorijos ir filologijos fakultete bei Jono bažnyčioje. Gal būt, į senojo universiteto pastatus vertėtų laikinai neleisti turistų, o, pasiraičius rankoves, pradėti numatytus darbus. Neturime pamiršti, kad mūsų universitetas ir jo biblioteka yra vienas vertingiausių ir įdomiausių kultūros ir architektūros paminklų. (E)

Lietuviai dalyvavo East Chicago, Indiana, miesto šimto metų sukakties minėjimo parade. Ant specialaus vežimo važiavo tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvaitės. Nuotr. T. J. Bacevičiaus, O.F.M.

SENASIS SUSIKOMPROMITAVO NAUJASIS NEGIMĖ

Diskusijose apie literatūros kritiką Lietuvoje, kritikas Vytautas Kubilius (Lit. ir Menas, rugp. 10) atskleidžia eilę būdingų reiškinių ne tik kritikoje, bet ir apskritai literatūroje. Sako:

— Šiandieninė kritika, galima sakyti, atsisakė vadovavimo visam literatūros procesui funkcijos. Senasis vadovavimo stilius (komandos, reglamentacijos, etiketės) susikompromitavo, o naujasis stilius, kuris turėtų būti pagrįstas moksline analize, sugretinimais su kitų tautų literatūromis ir drąsiomis prognozėmis, dar negimė.

— Dabartinė kritika užsiima tik literatūros proceso komentavimu . . . Ryškiausiai šitas komentatoriškas kritikos vaidmuo iškyla vertinant kūrinius, parašytus naujoviška forma . . . Novatoriškumas tapo savotišku tabu — kas juo prisidengia, darosi neliečiamas. Kritikas tiesiog bijo pasirodyti konservatoriumi ir urmu giria visa tai, kas kitoniška. Tokiu būdu yra išliaupsinami ne tik antraeiliai ("Kauno romanas") ar meniškai netobuli kūriniai (kai kurie E. Mieželaičio, M. Sluckio, J. Baltušio kūriniai), bet ir dezorientuojamas skaitytojas, o naujosioms mūsų literatūros kryptims daromas meškos patarnavimas.

— Naujosios mūsų literatūros kryptys ir tie pakitimai, apie kuriuos buvo kalbėta, skynėsi kelią per atkaklų senų estetinių normų ir įpročių pasipriešinimą. Gana aštrus rašytojų pasiskirstymas į du menius polius, įtempta tarpusavio kova, naudojantis visokiomis priemonėmis, kritiką pastatė į labai keblią padėtį, kur jai sunku buvo išlikti kaip objektyviai teisėjai. Pagaliau, kiekvienas didesnis rašytojas pas mus paverčiamas savotiška valstybine socialistinės kultūros nuosavybe, apie jį susidaro neliečiamybės zona, kurios nedrįsta peržengti kritika. Ir taip iš kritikos lieka panegirika.

V. Kubilius mano, kad "reikėtų labiau skatinti nuomonių kovą kritikoje, leisti išsakyti skirtingus požiūrius, spausdinti apie tą kūrinį po 2-3 recenzijas, nenutylėti paskirų kūrinių".

Pasisako jis taip pat ir apie reiškinį, kurį dažnai galima sutikti ir lietuvių išeivijos spaudoje, ir tai ne vien literatūros kritikos srityje. Būtent:

— Reikėtų išgyvendinti iš spaudos neapibrėžtas formuluotes ("kai kurie rašytojai", "kai kurie kritikai"), kuriomis kažkam lyg grasinama, kažkas lyg smerkiama, bet kas — nežinia. Tos formuluotės nepaprastai paplitę, ir jose ryškiausiai atsispindi kritikos bailumas, nėnoras sakyti tiesą į akis, kažką supykdyti . . .

Literatūros kritikų profesionalų, sako V. Kubilius, beveik nėra, nes:

— Gana žemi literatūrinės spaudos honorarai, beveik visų mūsų žurnalų iliustratyvinis-populiarinis, o ne intelektualinis-teorinis pobūvis kol kas neduoda pagrindo atsirasti tokiai kritikai.

Ir kiti diskusijų dalyviai smerkia pataikūniškas panegirikas ir kviečia (bent literatūros kritikoje!) daugiau leisti pasireikšti pažiūrų įvairumui. (E)

SPAUDOS TEISMAS IR BENDRUOMENĖS TEISMAS

Draugas rugsėjo 10 Pr. Gr. vedamajame prabilo apie nesutarimus ar nesusipratimus, pasitaikančius šiame krašte ir tarp lietuvių. Ragino, kad tie "maži nesutarimai" būtų sprendžiami "dialogo ir diskusijų keliu, o ne išnešami į spaudą ir paliekami visuomenės teismui. O juk nėra tokios idėjos, kad ir neprotingiausios, kuri neatrastų šalininkų".

Dienraščio samprotavimus papildant bei pakonkretinant, tenka priminti, kad Darbininke buvo pasisakyta: tegul nesusipratimai bent tarp bendruomenės veikėjų būtų lyginami, sprendžiami bendruomenės įstatų numatytu keliu — bendruomenės garbės teisme. Tokiam teismui priklausytų ir toki dalykai, kaip šio PLB seimo metu iškilęs faktas apie Čiurlionio ansamblio vadovybės įsipareigojimus seimo rengimo komitetui — duotus raštu ir paskiau sulaužytus. Garbės teismui priklausytų išnarplioti ir faktą, kieno iniciatyva buvo kreiptasi į policiją, kad koncerto metu užsceny laikytų policininką . . . apsaugai nuo ekstremistų; kieno iniciatyva seime

SPAUDA

buvo platinami multiplikuoti lapeliai prieš seimo rengimo komitetą . . .

Išsiaiškinti, kas virto ne tik "šalininkais", bet ir vykdytojais tokių "neprotingiausių idėjų", reikalautų pačios bendruomenės savisauga.

Nuo tokių idėjų vykdymo, nuo jų prasiveržimo spaudoje, nuo patarnavimo priešui būtų apsisaugota, jei toki reiškiniai būtų nukreipti į garbės teismą, jei garbės teismas veikliai reikštųsi; jei jo ribose būtų mezgamas Draugo kalbamas "dialogas".

PLB trečiojo seimo atgarsiai

Spauda gausiai informavo apie PLB seimo eigą. Dabar skelbia ištisai ar santraukom seime paskelbtus pranešimus. Rodėsi ar rodosi ir eilė vertinamų pastabų.

Keleivis rugsėjo 4: "Niekas neabejoja, kad seimas buvo labai reikšmingas įvykis mūsų visuomeniniame gyvenime".

Drauge rugsėjo 11 O. Labanauskaitė: "Ką tik pasibaigęs PLB trečiasis seimas paliko kiek sujauktas nuotaikas. Priežastis: erzelis posėdžiuose, perkimšimas darbotvarkės techniškais dalykais . . . Šviesiausia ir naudingiausia seimo dalis buvo keturi pranešimai, kurių du orientaciniai, kiti du probleminiai . . . Nė vieno pranešimo nebuvo galima diskutuoti, nes . . . nesuvaldomas noras kalbėti dėl tvarkos jau buvo suėdęs visą turimą laiką". Labiausiai vertina A. Rinkūno pranešimą apie kultūros ir švietimo rūpesčius. "Jeigu toks pranešimas nebūtų galėjęs atsirasti be seimo, tai dėl to vieno dalyko seimas galėtų būti pateisintas". "Dėl antro probleminio pranešimo (dr. K. Keblio): "labai gaila, kad pranešimas pateko į iškilmingąjį posėdį, kuriame kontraversiniai klausimai vietos rasti neturėjo". Ir anksčiau Draugo korespondentas A. Al. tvirtino, kad "dr. K. Keblio kontraversinė paskaita apie valstybiškumą bei tautiškumą visai netiko baigiamajam iškilmingam posėdžiui".

Naujienos rugsėjo 7: "Daug bergždžiomis laiko praleista pirmą dieną besiginčijant dėl tvarkos". Bendruomenės programiniu pranešimu laiko A. Rinkūno paskaitą, o "dr. K. Keblio kaip kontraversinis pranešimas netiko PLB seimo darbų pabaigai".

Palankiausio vertinimo spaudoje susilaukė pramoginės dalys, ypačiai Lincolno Centre koncertas. Vertinimą baigdamas, **Drauge** rugsėjo 7 A. Skr. betgi mano: "koncerto rengėjai būtų geriau padarę, nejungę dviejų visai skirtingų ir savo stiliumi ir savo pasiruošimu kolektyvų: profesionalų simfoninį orkestrą ir solistus iš vienos pusės ir liaudies dainų ansamblį iš kitos . . . Programa tokia, kokią turėjome, buvo aiškiai per ilga ir neišbalansuota. Simfoninė dalis buvo trumpesnė, bet ansamblis dainavo beveik dvi valandas, kai kurias dainas kartodamas ir tuo užtęsdamas ir šiaip jau ilgą programą. Iš viso koncertas tęsėsi tris valandas."

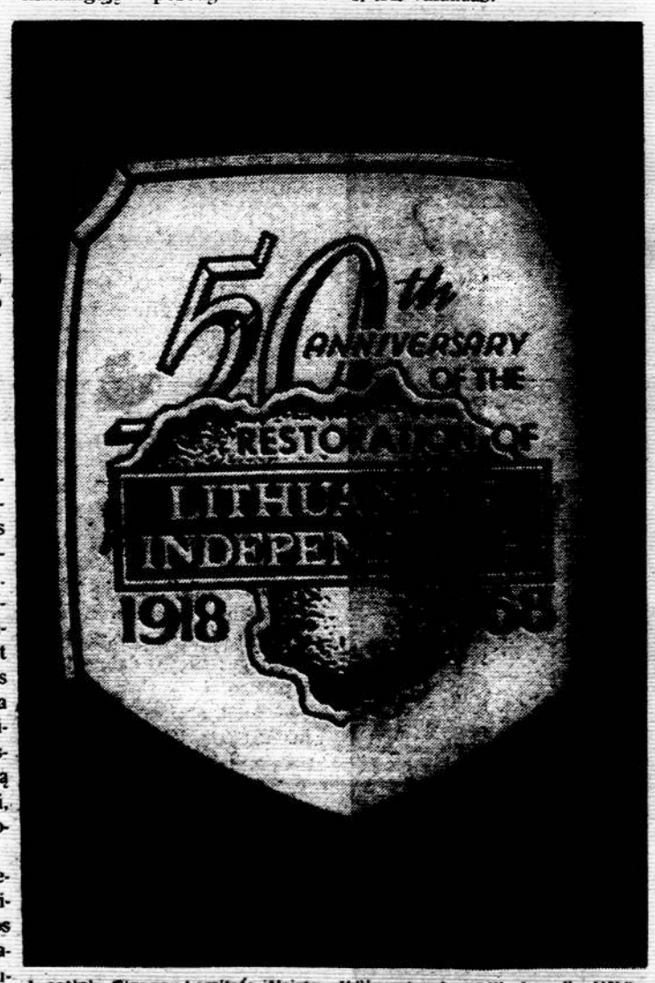

Jungtinių Finansų komiteto išleista užklija ant automobilio langelio. Užklijos projektas dail. J. Subačiaus.

55-tojo Lietuvos vyčių visuotino seimo LAISVĖS DEKLARACIJA

Mes, 55-tojo Lietuvių vyčių visuotinio seimo delegatai ir svečiai, taip pat Lietuvių Bendruomenės nariai ir draugai, susirinkome šiandien prie Laisvės Varpo viešai paminėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties.

Šis įvykis nebuvo ir negali būti jokia forma paminėtas mūsų protėvių žemėje, Lietuvoje, nes ji komunistų supančiota ir Sovietų Rusijos valdoma.

Todėl mes, kurie turime laimės gyventi šioje garbingoje šalyje, kuri tokia gera buvo mūsų tėvam, yra gera ir mum ir mūsų vaikam, šia proga reiškiame nuoširdžią padėką Jungtinių Valstybių vyriausybei, kuri nuolat nepripažįsta sovietinio režimo, per apgaulę paverguso Lietuvą, ir atvirai smerkia Rusijos politiką Baltijos valstybėse, kaip priešingą modernios civilizacijos principam.

Mes sveikiname Jungtinių Vbių vyriausybę už reikalo supratimą ir užjautimą, ginant laisvę mylinčių žmonių teises visur, ypatingai Lietuvoje. Šia proga norime išreikšti savo meilę ir lojalumą Jungtinėm Valstybėm ir mūsų tvirtą paramą jos vidaus ir užsienio politikai, kuri siekia laisvės visiem žmonėm.

Mes, kurie esame kilę iš Lietuvos, pažadame visuomet prisiminti nelaimingą Lietuvos žmonių būklę ir dėti visas pastangas, siekiant jiem teisingumo ir laisvės.

GREEN CORNER RESTAURANT — Frances C. Saldukas savininkas. Jauki vieta maloniai praleisti laiką. Į čia vietos lietuviai sueina pasikalbėti, pasivaišinti. Pravažiuojantieji ar atvykusieji į Waterbury, sustoję čia sutiks saviškį. Įvairiausi vietiniai ir importuoti gėrimai. 34 Green Street, Waterbury, Conn., Telef. (203) 754-9995.

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bei mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalbą. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai **Deksnio mostis**, dabar vadinama "Ree-Leef Rub". Dėžutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridedama 50¢. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. VIrginia 7-4499.

RIMO IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLINNIN, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopyčios galimos, kur tik reikalingos. 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galėdami patarnaujame minėjimuose. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simonson, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (2112) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. VIrginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis. Aukštos palūkanos už indėlius. 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, (312)) 476-2242

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MIŠIONO GĖRIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue Richmond Hill, N.Y. 11419, Tel. 641-9441 - MI 1-7702. Krautuvė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėlės pasiunčiamos į visus miestus. Paruošiama vestuvėms, laidotuvėms ir kitom progom puketai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namus. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma **Union Tours** egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas nežuvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tų siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniams daiktų — geriausių siuntimui ir tai pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminėms. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų — **UNION TOURS** 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743
BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasaulyje
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 su jungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.
Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autorlams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Stiprinkim Lietuvių Bendruomenės tinklą

Iš PLB pirm. J. Bačiūno kalbos atidarant seimą

PLB pirmininkas J. Bačiūnas, atidarydamas trečiąjį PLB seimą New Yorke rugpiūčio 30, pasakė kalbą. Pirmiausia pasveikino diplomatus, lietuviškų institucijų pirmininkus, vadus, seimo atstovus. Pradėjęs nuo JAV atstovų, pasidžiaugė Kanados, Europos ir labiausiai Australijos, Naujosios Zelandijos atstovais.

Bendruomenėje niekada saulė nenusileidžia

"Mūsų bendruomenė svetimuose kraštuose nėra didelė", —kalbėjo pirmininkas, —"Bet ji yra plati. Ne veltui ją vadiname po pasaulį išsisklaidžiusių lietuvių bendruomene.

Mūsų bendruomenė nesiekia pačios Lietuvos ir kitų raudonojo tvano apsemtų kraštų, kuriuose yra lietuvių. Bet ji pasiekia kadaise iš tėvynės išplaukusius, išvažiavusius, ypač vėliau laisvėn išbėgusius lietuvius.

Kai pažiūri į tuos plotus, kur mes esam išsisklaidę, tai prisimena buvusi Britų Imperija, apie kurią sakydavo, kad joje niekada saulė nenusileidžia.

Ir mūsų Lietuvių Išeivių Bendruomenėnės padangėse saulė niekad nenusileidžia.

Nuo Stockholmo Švedijoje iki Peertha Australijoje yra 17 valandų skirtumas, einant į vakarus, ir septynios valandos, einant į rytus.

Kai New Yorke saulė leidžiasi, tai Peertha jau rytas, o Sydnėjuje — priešpiečiai. Kai Australijoje saulė slenka artyn prie vakaro, tai Stockholme ir Romoje jau rytas.

Bet pagunda didžiuotis tokia platvbe — apgauli. Plačiai pasklidus mūsų bendruomenė, bet ji skystai išsisklaidžiusi.

O kas plačiai ir skystai paplinta, tas gali greitai išgaruoti.

Apsidenkim bendruomenės tinklu

Kad taip greit neišnyktume, mum reikia apsikloti geru organizacijos tinklu. Jis apsaugo mus nuo greito išgaravimo ir nuo įsisunkimo į svetimas žemes. Tam ir mezgam savo bendruomenės organizacinį tinklą"... "kviečiu jus per tą ketvertą mūsų bendravimo dienų nepalikti pašaly rūpesčio apie mūsu bendruomenės organizacijos tinklą. Pagalvokim, pasitarkim, kaip jį pastiprinti ir pagerinti.

Jeigu tas tinklas neatlaikys, tai kas gi gelbės mus. Kas tada rūpinsis pačiu didžiausiu reikalu — Lietuvos laisve, nepriklausomybe!

Nepamirškime: jei nebus gerai ir glaudžiai organizuotos mūsų bendruomenės, tai po kiek laiko svetimuose kraštuose neliks kovojančių dėl Lietuvos nepriklausomybės." "Bendruomenės tinklas, mano supratimu, gali būti labiausiai patikimas įtaisymas, kad lietuvių gyvumas ir veiklumas neišnyktų drauge su dabartine mūsų karta. Prie tinklo mezgimo darbo reikia neatidėliojant traukti jaunesnes lietuvių kartas, nes tik jie gali tęsti tą darbą, kurį dirbam, bet prie kurio vistiek negalėsime gana ilgai išstovėti.

Bendruomenių Federacija

Mūsų bendruomenės organizacija ne griežtai centralizuota. Mes esame lyg įvairiuose kraštuose susitelkusių bendruomenių federacija. Atskirų kraštų bendruomenės daugelį savo reikalų ir klausimų sprendžia savitai, pagal vietines aplinkybes. Nei aukščiausia mūsų bendruomenės valdyba, nei seimas tų vietinių reikalų netvarko.

Bet seimas ir jo įgaliota valdyba gali ir, manau, turi duoti gaires visai tai plačiai pasklidusiai bendruomenei.

Gairės penkmečiui

Atidarydamas šį seimą, iš jūsų tikiuos išgirsti krypties nurodymų valdybai ir visai bendruomenei penkeriem ateinantiem metam.

Tokių nurodymų reikia, nes dėl kai kurių dalykų esame kryžkelėje..."

Toliau pirmininkas nurodo tuos klausimus, dėl kurių turėtų seimas pasisakyti. Štai visuomenės susiskaldymas grupėmis ir partijomis. Ar bendruomenė turi ugdyti tolerantišką ir taikingą koegzistenciją, ar bendruomenę padaryti vienos partijos nuosavybe, ar pajėgesnius lietuvius, kad ir kitų pažiūrų, įtraukti į visuomeninį darbą? Ar jau verta pasirūpinti ateinančia karta?

Pirm. J. Bačiūnas toliau padėkojo seimui rengti komitetui už didelį darbą, taip pat padėkojo ir visiem bendruomenės pareigūnam. Atskirai padėkojo valdybos vicepirmininkui Stasiui Barzdukui.

Pirmininkas pasisakė, kad savo darbe vadovavosi tolerancijos principu, kad ėjo į visas visuomenės šakas, ypač į jaunimą. Ne visi tokią bendruomenės kryptį teigiamai vertinę. Buvę net labai piktų kaltinimu.

Toliau pirmininkas paprašė pagerbti mirusius ir paskelbė seimą atidarytą.

ŽODIS PAGERBIANT MIRUSIUS

Mielos sesės ir mieli broliai lietuviai!

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė nėra tik mes, — gyvieji ir čia susirinkusieji — vadovybė, daugelio kraštų rinkti atstovai, jūs svečiai, draugai ir pažįstami.

Tautinė bendruomenė yra visi lietuviai — savo tėvynės žemės įsikibę, Sibiran ištremtieji, plataus pasaulio akiračiuose pasisklaidę; visi, kuriuos jungia bendra Lietuvos meilė, lietuvių kalba, lietuviška širdis, tautinė sąmonė, nekintantis apsisprendimas laikytis savo tautinių šaknų.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra ne tik visos dabartinės — gyvosios lietuvių kartos, bet ir būsimos, dar gimsiančios, o taip pat jau išnykę mūsų seneliai.

Mes čia esame gyvi, lietuvių tauta tebėra gyva tik dėl to, kad nuolat sukasi tas kartų pasikeitimo ratas, amžinas paveldėjimas ir naujos jaunystės pavasaris.

Mes gyvi, ir lietuvių tauta gyva dėl to, kad visuomet buvo tokių, kurie Lietuvai dirbo iš meilės, jai aukojosi iš pareigos ir nesigailėjo savo gyvybės, kada reikėjo atkakliai ginti jos gyvenimo bylą. Tai darbas tautai ir kova dėl jos laisvės.

Kai šiemet minime Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukaktį, pirmiausia priderėtų atminti ir kaip dvasios sustiprinimą širdyse nešioti atminima tų, kurie kovojo ir žuvo dėl Letuvos laisvės, kurie aukojo gyvastį lietuvių tautos garbei.

Knygnešiai, su lietuviškais spausdiniais pašauti Paprūsėje ir Sibiran ištremti. Nepriklausomybės kovu kariai savanoriai — kareiviai ir karininkai. Žygiu pionieriai ir jų sekėjai... pirmojo ir antrojo pasaulinio karo žuvę Lietuvos ir Amerikos lietuviai kareiviai ...Dariaus ir Girėnas... didvyriški laisvės kovų partizanai prieš maskoliškus okupantus... lietuviai kariai kovoję Korėjoje ir šiandien tebekovoją Vietname prieš demokratinio pasaulio, kartu ir Lietuvos laisvės bendrą tarptautinį priešą — komunizmą...

Tuos tūkstančius ir tūkstančius, kovojusius dėl Lietuvos laisvės, savo krauju laisčiusius lietuvybės amžinumo idėją, paaukojusius savo gyvybę už tautos gyvybę — tuos žinomus ir nežinomus kareivius, vyrus ir moteris kviečiu prisiminti.

Tegu jų atminimas teikia mums drąsos ir aukos kilnumo pavyzdį. Tegu kelia jiem amžiną pagarbą ir mūsų pasididžiavimą jų narsumu. Tegu įkvepia pasitikėjimą viso pasaulio lietuvių bendruomenės dvasiniu solidarumu. Tegu žadina naują laisvės aušros viltį lietuvių tautai.

Tokį jų atminimą kviečiu pagerbti visų mūsų giliu šios valandėlės susikaupimu ir meditacija...

— **Kristijono Donelaičio** "Metai" išversti į gruzinų kalbą ir išleisti Tbilisi leidyklos. Išvertė gruzinų poetai Grigola Abašidzė ir Revaza Margianis. Pateiktas ir platus Donelaičio kūrybos nagrinėjimas.

— **Naujas kartotekos skyrius** veikia Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Registruojami Amerikoje, Kanadoje ir kituose kraštuose mirę lietuviai. Šios žinios reikalingos profesiniam, istoriniam bei asmeniniam ryšiam tarp vis plačiau išsisklaidančių tautiečiu palaikyti. Muziejaus vadovybė kreipiasi į visuomenę, prašydama siusti šį skyrių liečiančias žinias kartotekos vedėjui Algirdui Kuraičiui, c/o Balzekas Museum of Lithuanian Culture, 4012 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632. Paieškojimu tikslu kreipiamasi virš minėtu adresu.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime pirmoje eilėje min. St. Lozoraitis su žmona, dr. D. Jasaitis, dr. K. Valiūnas — Vliko pirmininkas.

Akivaizdus mokslas neakivaizdžiu būdu

Mokslas dabar yra gyvenimo būtinybė. Seniai praėjo tie laikai, kai užtekdavo to mokslo, kurį augantieji vaikai gaudavo iš savo tėvų: dirbti žemę ar užsiimti kokiu amatu. Dabar ir žemę ariantieji ar kokiu amatu besiverčiantieji turi išeiti bent pradinį privalomą mokslą. Profesiniam darbui to nepakanka. Reikia ilgai ir daug mokytis. Net ima įgristi mokytis ligi kokių 25 ar 30 metų. Beveik pusė gyvenimo. Bet kas nori būti geru profesionalu, ieškomu ir vertinamu, turi pasispausti. Tokio asmens pats darbas ieško, ne jis — darbo. Tiktai tingūs jaunuoliai meta ar nutraukia mokslą, griebiasi bet kokio darbo, o paskui gailisi. Užtat reikia kantrybės, ištvermės ir triūso, kad paskum būtų galima pasidžiaugti pasiektais vaisiais.

★

Nauda ir pinigas nėra dar galutinis mokslo tikslas. Mokslas apšviečia ir daro žmogų kultūringesnį. Yra džiaugsmo iš paties žinojimo. Labai gera yra, kai mokslas atitinka ir tą sritį, kurią kas mėgsta. Pavyzdžiui, jei medicina nebus tik priemonė daug pinigo užkalti, o mėgiamas dalykas, tai ir gydytojo atsakomingos ir sunkios pareigos bus lengvesnės ir pacientam geriau. Tas pats yra ir su kitomis sritimis. Mėgstamojo mokslo sritis traukia, skatina, palaiko jėgas, giedrina gyvenimą. Profesionalai tiktai amatininkai, gal būt, pasidaro žmonės turtingi, bet ir nelaimingi: iš savo darbo neturi to pasitenkinimo, kurį turi duoti kiekvienas triūsas. Darbas yra palaima, o ne koks slėgimas, tik reikia atitikti savo sritį.

★

Mokslas yra gyvenimo viena iš būtinybių ir lietuviam dabarties nenormaliose sąlygose. "Nenormaliom sąlygom" čia norima pavadinti svetimą aplinką. Ji nepeiktina, bet nelietuvišką. Savaime geru lietuviu nepasidaroma. Kas nenori nutrūkti nuo savo tautos ir susilieti su kita, privalo taip pat mokytis. Tai jau pridėtinis mokslas, amerikiečių mokyklose nedėstomas, be tlietuviam neišvengiamas. Reikia gerai pažinti savo tėvų kraštą, jo istoriją, pramokti žodžiu ir raštu lietuvių kalbos. Iš lituanistikos, tiesa, šiame krašte nebus nei apčiuopiamos naudos nei pinigo; gal tik vienam kitam. Tačiau gyvenimo mes negrindžiame tiktai nauda ir pinigine. Yra ir moralinių pareigų, kuriom privalom aukotis.

★

Lituanistikos galima mokytis visais būdais, jei tik kas nori. Galima ir reikia mokytis šeimoje, lituanistinėse — daugiausia šeštadieninėse — mokyklose, organizacijose, kursuose, net kai kuriose kolegijose. Galima mokvtis ir neakivaizdžiu būdu. Tokio mokslo, kai nelankoma mokykla, bet mokomasi namie, šiame krašte yra daug: visokie kursai, kuriem vadovauja specialistai, prisiusdami pamokas namo ir reikalaudami atlikti tam tikrus uždavinius.

★

Pedagoginis Lituanistikos Institutas Chicagoje turi neakivaizdinio dėstymo kursą. Toks dėstymas prieinamas visiem, kas tik nori. Mokoma lietuvių kalbos, literatūros, istorijos. Visi lietuviai studentai turėtų laikyti savo garbės ir pareigos reikalu išeiti tą neakivaizdinį lituanistikos kursą. Tai galima padaryti betkur gyvenant ir betkokiu laiku. Informacijų reikalu geriausiai kreiptis adresu: Pedagoginis Lituanistikos Institutas, 5620 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois, 60636.

PETRAS DOMINAS IŠPLAUKĖ Į DIDŽIUOSIUS VANDENIS

J. L.

Petras Dominas — inteligentiškiausias Europos plėšikas

(6)

Tuo tarpu Mionchengladbache du policininkai pastebi nuošalioje gatvėje paliktą Opel Rekord automobilį. Jų dėmesį atkreipia išimtas langas. Patikrinę viduje ant sėdynė randa balto aukso žiedą su briliantu. Prie jo prikabintas popieriukas rodo, kad yra iš Offermanno brangenybių parduotuvės. Apžiūrėję mašinos užvedimą, tuojau nustato, kad motoras buvo uždegtas trumpu sujungimu. Mašina aiškiai pagrobta, bet daugiau jokio pėdsako. Nusikaltėliam šimtai kelių pabėgti, o policijai tik vienas vytis.

Pirmas grobis

Vos tik praveria savo buto koridoriaus duris, trijų vyrų šnerves maloniai pakutena stiprios kavos ir cigarečiu kvapas. Moterys žino, ko reikia po įtempto ir jaudinančio žygio. Pasirūpinta ir užkandžiu. Vyksta nuoširdus pasisveikinimas, lyg po ilgo nesimatymo. Ką gali žinoti, tokiais atvejais nesimatymas gali būti ir labai ilgas arba nemaloniomis aplinkybėmis...

Dominas išverčia iš kišenės grobį. Ant stalo pabyra brangūs žiedai, žavios sagtys, apyrankės, laikrodžiai. Prie visų prikabinti popieriukai, ant kurių pažymėtos kainos. Jas sudėjus, gaunama 25 tūkstančių markių (6,250 dolerių) suma. Aišku, jog už tiek nebus galima parduoti. Na, sakysim, jei bus gauta pusė tos sumos, ir tai bus gerai.

Grobis padalinamas į tris krūveles. Metant kauliukus išaiškinama, kas renkasi pirmas. Laimi Gerhardas, vairuotojas. Dominas pasiima savo dalį antras, o likutis atitenka Helmutui.

Brangenybių pardavimas nė vienam nesukelia jokių sunkumų. Pogrindžio pasaulyje nė vienam pažinčių netrūksta. Dominas savo dalį parduoda Kiolne. Tačiau vertingiausia brangenybę — dviejų tūkstančių markių (500 dolerių) vertės balto aukso apyrankę su briliantais — jis padovanoja savo gynėjai ir gelbėtojai advokatei dr. Kreuzer.

Gražus atlyginimas už didelį patarnavimą. Dominas niekada neužmirš, kaip jis buvo sujaudintas, kada "Pagalbinis kreiseris" atnešė jam į kalėjimą metalui piaut piūklelį. Kuomet sulaužė vieną, tuojau įteikė kitą. Tokia advokato pagalba galėtų būti operose apdainuota. Tiesa, neilgai anuomet tetruko tuo piūkleliu laimėta laisvė — vos porą valandų. Bet dr. Kreuzer parodė, kad ji yra pasiruošus Dominui patarnaut daugiau, negu eiliniam klientui. Todėl ir jo atsilyginimas turi būti didesnis, negu eilinio kliento. Ir kas dar tokiais atvejais svarbu — įspūdingesnis. O brangus žiedas su tauriu briliantu kiekvienai moteriai daro didelį įspūdį.

Naujas žygis

Pertrauka po pirmojo įsilaužimo truko beveik ištisą mėnesį. Kad nereikėtų vėl kaip vištiukui lekucti, Dominas per tą laiką ilsėjosi. Nusipirko naujutėlaitį kostiumą, batus, skrybėlę ir gražiai išsidabino. Betty globojamas ir lepinamas puikiai pailsėjo. Vėl pajuto nenumalšinamą norą veikti.

Vakarų Vokietija gyvena klestėjimo dienas. Aplinkui regimas nepaprastas ūkinis pakilimas. Žmonės perka viską, ką tik užsimano. Dominas taip pat nenori būti tik pasyviu kunkuliuojančio gyvenimo stebėtoju...

Naujam žygiui jis ruošiasi rūpestingai, galima sakyti, su pedantišku kruopštumu. Pirmiausia jis įsigyja penkių svarų plaktuką. Tokiuo kūjeliu kirsto smūgio joks ir stipriai šarvuotas stiklas neatlaikys. Neatlaikys nė jokia kakta, jei kuris jos savininkas panorėtų sutrukdyti nuoseklią įvykių raidą. Jėgų plaktuku mojuoti dabar pakaks; nereikės kaip Mionchengladbache iškišus ličžuvį lekuoti.

Turi būti pakeistas ne tik kūjelis, bet ir Gerhardas Balkis, kuris dirba šoferiu kažkokiame fabrike ar kasykloje. Tas "bebras" taip įsikibes į savo tarnybą, jog neberodo pakankamo susidomėjimo Domino planuojamiem žygiam.

— Čia ne universitetas, — mėgsta jis kartoti dar Kaune vaikystėje girdėta posakį. — Mūsų darbui, vyručiai, reikia atsidėti visa širdimi. Kas nejaučia tikro patraukimo, geriau tegu ir nagu nekiša. Tik visiškas atsidavimas, drąsa ir apsukrumas laiduoja tikrą pasisekimą, — aiškina jis plėšimo amato paslaptis Balkiam.

Vietoje Gerhardo stoja brolis Haris. Nelabai jis patyręs. Iki šiol tik dviračių lempas, radijo aparatus iš automobilių vagino, cigarečių automatus tuštino ir panašiais niekniekiais vertėsi. Bet viską atlikinėjo gabiai. Tai teikė vilčių, kad ir Domino gaujai bus naudingas. Svarbiausia, kad jis meistriškai vairuoja automobilius. Kritišku akimirksniu šis menas gali viską nusverti į gerąją pusę.

(Bus daugiau)

Antanas Gustaitis skaito savo humoristinius eilėraščius Lietuvių Enciklopedijos ir Darbininko administracijos surengtame vakare rugsėjo 14 New Yorke. Nuotr. V. Maželio

Laureatas Jurgis Jankus

LAUREATO JURGIO JANKAUS ŽODIS

Gerbiamieji premijos mecenatai, jos įteikimo globėjai, brangūs susirinkusieji.

Atžymėjimas aukščiausia premija man visada sukelia ne tiek pasididžiavimo, kad mano darbas buvo išskirtas iš kitų, kiek nerimo prieš atsakomybę savai kultūrai. Ar Tamstos tikėsite ar ne, bet po kiekvienos premijos imdamas plunksną kurį laiką jaučiuos varžomas baimės, ar naujas kūrinys bus vertas to pasitikėjimo, kurį suponuoja premijavimo išskyrimas.

Toji literatūros premija yra palyginti sena tradicija Lietuvos kultūriniame gyvenime. Laisvoje Lietuvoje ji ėjo valstybinės premijos vardu, tremtyje Vokietijoj Švietimo Vadybos premijos vardu, vėliau čia Jungtinėse Amerikos Valstybėse ją gelbėjo ir jos tradiciją tęsė Lietuvių Rašytojų Draugija, bet štai jos įteikimą jau antri metai iš eilės globoja Lietuvių Bendruomenė. Šiais metais literatūros premijai tenka ypatinga reikšmė, nes jos įteikimą globoja Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas.

Norėčiau, kad šiemetinės premijos įteikimas turėtų lemiamos reikšmės ir jos ateičiai. Kai Lietuvių Rašytojų Draugija ją gelbėjo nuo sunykimo, Draugija bebuvo bene vienintelė kultūrinė organizacija, nesiribojanti nei jokiu kraštu, nei jokia pasaulėžiūrine ar politine grupe, todėl ir buvo logiška, kad ji ėmėsi gelbėti valstybinės premijos tęstinumą. Šiandien gi jau turime išaugusią, tvirtą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, kurios uždaviniuose vieną svarbiausių vietų užima rūpestis Lietuvių Kultūros reikalais, kultūrinio lietuvių gyvenimo augimu šiapus pavergtosios Lietuvos sienų. Todėl ir prašau šį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą perimti Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją savo globon ir pavadinti ją Pasaulio Lietuvių Bendruomenės literatūros premija. Rašytojams palikime rašyti, o aukščiausią lietuvių literatūros premiją įjunkime į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės rūpesčius.

Esame jau pakankamai stiprūs, pakankamai susiorganizavę, pakankamai materialiai pajėgūs, turime būti pakankamai tvirti ir savos literatūros rūpestį išnešti iš siauro Lietuvių Rašytojų Draugijos rato ir formaliai padaryti visos lietuviškos bendruomenės rūpesčiu.

Lietuvių Bendruomenė yra nepaprastai daug padariusi kurdama, tvarkydama ir globodama lietuviškas mokyklas. Be mokyklų vargu ar daug beturėtumėm pakankamai lietuviškai kalbančių jaunuolių. Bet lietuvybės išsilaikymas nebaigiamas mokykla. Jis turi turėti sąlygas augti. Viena iš tolimesnio lietuviškojo ugdymosi priemonių yra lietuviška knyga. Ir ji neturi būti vien siaura tautinių reikalų aktualija ar praeitų dienų romantika. Ji turi apimti visą gyvenimą, turi būti gyva, jautri, net kontroversiška, kaip ir viso pasaulio knyga, kaip visas žmogaus gyvenimas. Todėl čia mano dar vienas labai svarbus prašymas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimui, jo svarstymų ir sprendimų išvakarėse. Pasaulio Lietuvių Bendruomenei reikia sudaryti knygų leidimo organą. Mums reikia tuoj išleisti jau mirusių autorių čia esantį palikimą, reikia išleisti visų autorių knygas, kurios guli rašytojų stalčiuose ir laukia išsibarstymo dienos. Privačios leidyklos ir privatūs asmenys to nepadarys. Jie nori iš knygos turėti pelno, o Lietuvių Bendruomenė ne tam, kad žiūrėtų pelno iš kultūrinio akto. Jai svarbi savo kultūra, jos išsilaikymas ir augimas. Laikas ne mūsų naudai dirba. Kultūrinėje srityje mes turime eiti prieš laiką. Kiekviena diena, kurią knygos rankraštis išguli rašytojo stalčiuje, yra lietuviškai kultūrai nebegrąžinamas nuostolis, o kiekvienas rankraštis beeidamas iš rankų į rankas kur nors nusimetęs ar išsibarstęs yra lietuviškai kultūrai tragedija. Mes žinome, kas atsitiko su Jurgio Savickio literatūriniu palikimu, ir jeigu šiandien nesusigriebsim stalčiuose gelstančių rankraščių paversti knygomis, tokių tragedijų ateityje bus ne viena.

Nešnekėkim apie konkursus. Rankraščius reikia ne premijuoti, o paskum metų metais leisti vėl gelsti stalčiuose, bet reikia juos pirma išleisti knygomis, o tik paskum premijuoti. Pagaliau, koks gali būti geresnis konkursas už tą, kai patyrę leidyklos redaktoriai iš krūvos rankraščių atrenka knygas, kurias reikia tuoj siųsti spaustuvėn, nuo tų, kurių nepasirodymas niekam nuostolių nepadarys. Čia redaktoriai turi irgi bent vieną pirmenybę už konkursų komisijas: jie renka iš viso derliaus, o ne iš keletos tų, kurių pirmutinis tikslas tik laimėti konkursą.

Atleiskite, kad šią vietą ir man leistą laiką išnaudojau ne tokiai kalbai, kurios paprastai laukiama iš laureatų. Taip kalbėti išdrįsau nuoširdžiai tikėdamas, kad reikia ką nors mūsų knygos reikalu daryti, ir kad čia pasakyti pasiūlymai negalės nueiti negirdomis, o jeigu jie nenueis — mūsų tautinei kultūrai bus nepalyginamai daugiau naudos, negu iš gražiausiai nudailinto literatūrinio žodžio. Ačiū.

Jurgis Jankus

Laureatas Juozas Švaistas

LAUREATO JUOZO ŠVAISTO ŽODIS

Premijų įteikimas parinktųjų veikalų autoriams įprasta organizuoti viešai ir iškilmingai. Sudaromas lemiamųjų veiksnių prezidiumas (mecenatai, kas nors iš jury komisijos ir garbės svečiai rengėjų nuožiura). Visa tai kaip asista laureatui.

Kiekvienas prezidiumo dalyvis, paprastai, laiko savo pareiga, o gal ir privilegija pasakyti publikai vieną kitą žodį tos iškilmės prasme. Kažkaip nejauku būtų, jeigu laureatas, vyriausias tų iškilmių asmuo, nepalaikytų tradicijos ar rutinos, vadinasi pasiliktų netaręs savojo žodžio.

Ir tas žodis (taip jau smalsuolių minios laukiama ir galvojama) turi būti ne bet koks: — kažkaip labai naujas, originalus (beveik absurdiškas), giliai filosofiškas — išminčių išmintis. Ir pasakytas kažkaip kitaip, kad skirtųsi nuo kasdieniybės. Juk kalba pats laureatas, atseit rinktinis iš rinktiniausių. Tokio mano žodžio nebus. Ir aš šioje vietoje nesikartosiu. Daug, daug tų mano žodžių jau sudėta knygoje. Žodžiai atviri, nuoširdūs — be jokio kraipymosi ar pozavimo, be savireklamos ir taikstymosi. Žodžiai gimę sielos vienumoj, kada aplinkui maždaug tylu ir ramu. Noriu tik tarti Mažvydo žodžiais: imkit mane ir skaitykit!

Šia proga teleista bus man gražiai ir nuoširdžiai padėkoti visiems, kurie aktyviai prie to prisidėjo, būtent: mecenatams, jury komisijos nariams ir visiems sveikintojams.

Labai būčiau dėkingas ir tiems laikraščiams, kurie šį mano pasisakymą išspausdintų.

Juozas Švaistas

Santa Monica, 1968.VIII.30

TELKIME VISAS JĖGAS TAUTINEI KULTŪRAI UGDYTI

Prof. J. Puzino pranešimas PLB seime rugpiūčio 30 d.

Tautinė kultūra — viena iš svarbiausių tautos kūrybinės dvasios apraiškų. Laisvėje tautinė kultūra klesti, neišsivėje skursta ir nyksta. Kai Lietuva yra pavergta, kai jos tautinė dvasia žlugdoma bei luošinama, kai krašte nėra kūrybinės laisvės, mums čia tremtyje ir išeivijoje gyvenantiems uždedama pareiga būti laisvos kūrybos puoselėtojais ir tautinės gyvatos palaikytojais.

Savo pranešime stabtelėsiu ties mūsų kultūrinio darbo padėtimi ir pateiksiu pasiūlymų, kokie darbai turėtų būti atlikti artimiausioje ateityje.

KULTŪROS TARYBA VEIKIA, NORS NEPILNA

1962 kovo 17 Philadelphijoje sudaryta PLB Kultūros T-ba — patariamasis PLB v-bos organas. Per šešerius savo veikimo metus ji yra apsvarsčiusi aktualiuosius mūsų kultūrinio darbo klausimus. Kultūros Taryba palaikė nuolatinį ryšį su PLB valdyba ir su tomis institucijomis, kurios kreipėsi į ją patarimo. Savo planus ji yra išdėsčiusi antrajame PLB seime Toronte, antrajame ir trečiajame JAV ir Kanados Lietuvių kultūros kongrese, be to, duota informacijų spaudai. Kultūros Taryba, apie šešerius metus darniai dirbusi, praėjusių metų rudenį pairo, pasitraukus iš jos trims narians. Pasitraukimo priežastis — išjungimas vieno koreferento iš kultūros kongreso darbų. Kultūros Taryboje pasiliko keturi nariai.

Kultūros Taryba džiaugiasi, kad visa eilė jos iškeltų sumanymų susilaukė pritarimo lietuvių visuomenėje ir kai kurie dalykai jau įgyvendinti. Deja, dar daugelis atliktinų darbų tebelaukia atskirų institucijų ar privačios iniciatyvos dėmesio.

DAR NĖRA GRĖSMINGŲ NUOVARGIO ŽYMIŲ

Apskritai kalbant, mūsų kultūrinė veikla yra pakankamai gyvastinga ir nematyti grėsmingų nuovargio žymių. Kad ir susiduriama su nemažomis kliūtimis, bet mūsų mokslo žmonės, rašytojai, dailininkai, muzikai, laikraštininkai atlieka didžiulį darbą tautinei kultūrai išlaikyti ir ugdyti. Atlikta ir tokių stambių darbų, kuriuos galima laikyti vertingu įnašu į bendrą lietuvių tautos kultūrą.

Vienas iš pačių didžiausių mūsų intelektualinių jėgų sąnaudos yra **Lietuvių Enciklopedija** — didžiulis visų mokslo šakų, ypačiai lituanistikos, žinynas. Vertingą darbą atlieka Stepo Zobarsko suorganizuota **Manyland Leidykla**, pro paguojanti lietuvių kūrybinius laimėjimus anglų kalba leidžiamomis knygomis. Džiaugiamės A. Senno ir A. Salio šiemet baigtu Lietuvių rašomosios kalbos žodynu (lietuviškai vokiška dalis), B. Kviklio keturtomiu Mūsų Lietuva (1964-68), liuksusiniu leidiniu "Paulius Augius" (1966), L. Dambriūno, A. Klimo ir W. L. Schmalstiego "Introduction to Modern Lithuanian" (1966), Kanados lietuvių istorija "Lithuanians in Canada" (1968) ir daugybe kitų vertingų leidinių, kurių čia neįmanoma suminėti.

Aukštame lygyje laikosi mūsų mokslo institucijų (Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos ir Lituanistikos Instituto) leidžiami darbai, keletas žurnalų (Aidai, Lituanus, Metmenys) ir kt. Reikšmingą vagą varo Pedagoginis Lituanistikos Institutas, Lietuvių Istorijos Draugija. Palankiai išsisprendė ir Lietuvių Kultūros Centro klausimas. Tėvų Jėzuitų nuoširdžiu lietuvių tautinių reikalų rūpinimu, Chicagoje praplečiamas Jaunimo centras. Čia jau anksčiau prisiglaudusios mūsų kultūrinės institucijos — Pasaulio Lietuvių Archyvas, M. K. Čiurlionio Galerija, Prof. J. Žilevičiaus vardo Muzikologijos Archyvas, Lietuvių Foto Archyvas, lituanistinė biblioteka — galės dar labiau išsiplėsti. Gal kartais atsiras patalpų ir išeivijos muziejui. Nuostabą kelia 1957 Chicagoje įsikūrusi Lietuvių Opera. Turime aukšto lygio dainos ir tautinių šokių ansamblių, teatrinių vienetų.

Gerokai pažengta į priekį su Lietuvių Fondu Jungt. Amerikos Valstybėse. **Ligi šiol iš palūkanų paskirta 40,000 dol. kultūros ir švietimo reikalams, o šiemet susilauksime net 25,000 dol. paramos.** Ir Kanados Lietuvių Fondas pamažu auga. Taigi, jau susidaro gana veiksminga ir piniginė parama mūsų kultūros ir švietimo darbams.

Iš šios trumpos apžvalgėlės matome, kad mūsų kultūrinis gyvenimas nestovi vietoje ir atliekama tiek, kiek pajėgiama padaryti susitelkusių idealistų. Nors mūsų intelektualinių jėgų ištekliai nemaži, bet tenka labai apgailestauti, kad daugelis mūsų intelektualų bei atskirų sričių žinovų yra atsiję nuo lietuviškojo gyvenimo. Tad dėl kartais nepakankamo mūsų darbų lygio nekaltinkime tų nuoširdžių kultūros darbininkų, kurie išsižada net savo laisvalaikio, bet pakaltinkime tuos, kurie nebeprisiprašomi į jokį darbą — bendruomeninį, kultūrinį ar politinį. Esame dėkingi tiem intelektualam, kurie nuoširdžiai jungiasi į mūsų kultūrinį darbą. Tikėkimės, kad bent dalis tų pasimetusių ar suglumusių pamažu įsitrauks į lietuviškosios kultūros kūrybinį darbą. Žinokime, kad santalka yra mūsų stiprybė.

PENKMEČIO PLANAS

Kultūros Taryboje, kultūros kongresuose ir spaudoje yra iškelta daugybė reikšmingų sumanymų, kuriuos mes pajėgtume įgyvendinti. Labai sveika mintis — paruošti penkmečio planą. Patiekiu seimo atstovų dėmesiui šiuos, mano manymu, pirmaeilės reikšmės pasiūlymus mūsų kultūros darbui suaktyvinti.

(Bus daugiau)

Henrikas Nagys skaito savo poeziją literatūros vakare, kuris buvo surengtas PLB seimo proga rugpiūčio 30 Statler Hilton viešbutyje.

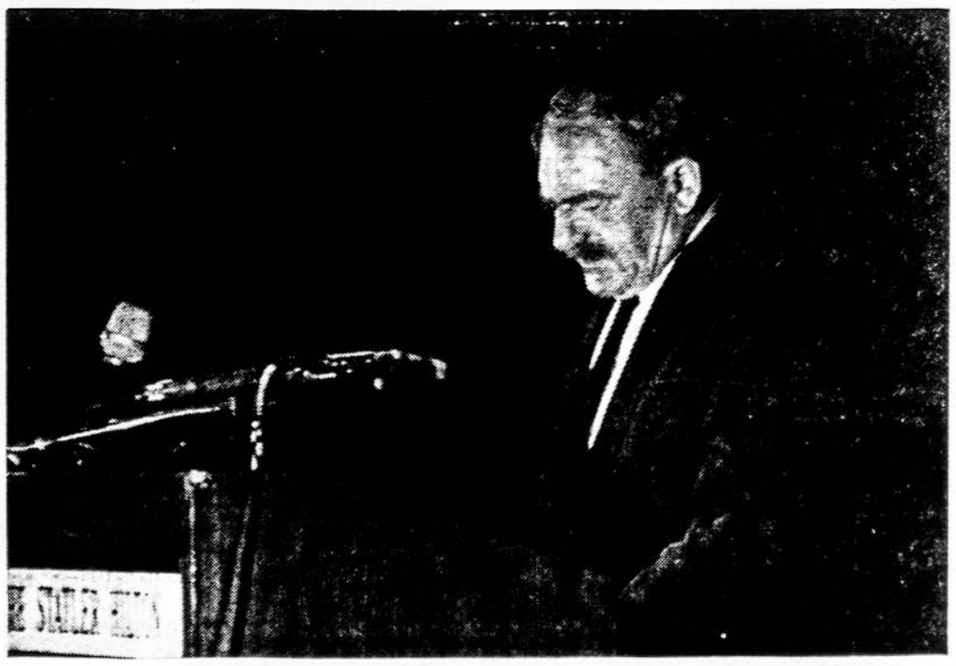

Marius Katiliškis skaito savo kūrybą literatūros vakare New Yorke. Vakaras buvo surengtas rugpiūčio 30 d. PLB seimo proga.

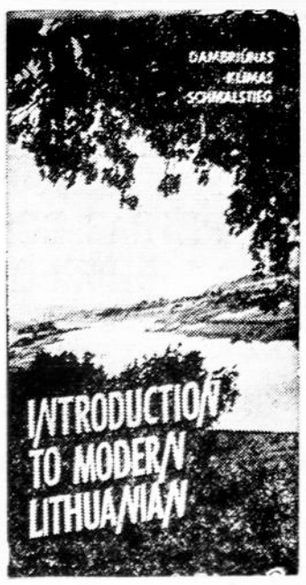

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemokantiems ar nedaug mokantiems lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: *Lithuanian Reader for Self-Instruction.* Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

NEW HAVEN, CONN.

Vasarai baigiantis ir naujo sezono veiklai besiruošiant, verta pažvelgti atgal, į vasarinius susirinkimus ir juose padarytus nutarimus.

Birželio 15 į L. R. K. Mot. S-gos susirinkimą narių atsilankė labai maža, bet susirinkimas buvo labai gyvas ir įdomus. Išklausius pirm. M. Jokubaitės ir ižd. A. Plečkaitienės pranešimų, aptarus keletą reikalų, nutarta į apskrities suvažiavimą New Britain, Conn., spalio 13 siųsti keturias atstoves, t. y. kuopai atstovauti pilnai, pagal jos narių skaičių. Plačiai, atvirai ir nuoširdžiai išsikalbėta apie glaudesnį bendradarbiavimą su kitais vietos moterų organizaciniais vienetais. Prieita išvados — visos siekiame to paties tikslo — lietuvybės išlaikymo. Darbo daug, dirbančių mažėja, barai platūs: kultūra, auklėjimas, šalpa, religija, labdarybė, švietimas. Šis išsikalbėjimas buvo lyg ir įvadas į vykdymą ankstyvesnio nutarimo — susirinkimuose įvesti valandėlę diskusijom įvairiais klausimais, liečiančiais lietuvę katalikę moterį. Kavute vaišino kuopos sekretorė Emilija Šaulienė.

PLB New Haveno apylinkės metinis visuotinis susirinkimas įvyko birželio 29. Iš 64 solidarumo mokestį mokančių narių susirinkime buvo 33. Pranešimą apie praėjusių metų veiklą padarė valdybos pirm. A. Gruzdys. Sekr. ir iždininkas J. Šaulys pasidžiaugė, kad beveik visi nariai mokestį sumoka laiku. Trumpą pranešimą lietuviškos mokyklos reikalu padarė A. Lipčienė. Plačiau apie mokyklą ir Batuną kalbėjo dr. E. Vaišnienė. Apsvarstyta daug klausimų. Nutarta šaukti dugiau susirinkimų ir dar šį rudenį suruošti kokį nors parengimą. Į mokytojų studijų savaitę Dainavoj nutarta siųsti Gitą Merkevičiūtę (išlaidas apmokėti iš mokyklos ir bendruomenės iždų). Kaip anksčiau per eilę metų, taip ir šiais metais nutarta ruošti naujų metų sutikimą. Susirinkimui pristatytas naujas narys prof. dr. Vaidevutis Mantautas. Pasveikinti Emilija ir Jonas Šauliai sūnaus Vytauto pakėlimo į kariuomenės kapitono laipsnį proga. Atsisveikinta su Stasiu J. Lipčium, išvykstančiu kariuomenėn (U.S. Air Force). Jam įteiktas jubiliejinių metų ženkliukas — Vytis. Revizijos komisijos pranešimą padarė Z. Merkevičius. Bendruomenės valdyba pasilieka ta pati. Revizijos komisijon pririnktas vienas narys — Algirdas Naikus.

Lietuviškoj mokykloj pamokos prasideda rugsėjo 21. Galimas dalykas, kad prie mokyklos veiks ir vaikų darželis. Numatoma grupė vyresniem, kurie reguliarios mokyklos nebelanko.

Į PLB III-čiąjį seimą New Yorke rugsėjo pirmą dieną autobusą pasamdė ir žmones iš New Haven ir Bridgeport, Connecticut, suorganizavo Jonas Šaulys. Newhaveniečiam meno parodoj skaidrėmis atstovavo dail. Dalia Ramanauskaitė-Jensen.

Mūsų miela, geraširdė bendruomenės ir kitų organizacijų narė Jadvyga Šilkienė liepos mėnesį nusilaužė ranką ir smarkiai užsigavo nugarą. Gydosi namuose. Jau nuimtas nuo rankos gipsas. Tikimės, greitu laiku visai pasveiks.

Alfonsas Pūslys, smarkiai sukrėstas elektros srovės statyboje, dar vis nepasitaiso ir yra gydytojų priežiūroje.

Albina Lipčienė

Balfo centro valdyba su naujuoju reikalų vedėju kun. Pranu Geliūnu. Iš k. į d. sėdi: Bronė Spudienė, V. Martinkus — pirmininkas, J. Gerdvilienė; stovi — kun. P. Geliūnas, Em. Čekienė, A. Senikas. Nuotraukoje trūksta dr. E. Armanienės, dr. A. Škėrio, St. Dziko, kuris atstovauja A. Dzirvoną.

Cambridge, Mass.

Kleb. kun. Simonas Saulėnas padėkojo kun. Albinui Janiūnui, So. Bostono lietuvių šv. Petro parapijos vikarui, kuris, atostogaudamas pas savo motiną, kelis sekmadienius laikė mišias mūsų parapijoje.

Susituokė: Teresė Jastzemskiutė su Edvardu Puzinu, Eleonor Izabunkiutė su Donaldu Tardiff.

50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį šventė Stanislovas ir Petronelė Jutkai. Jų intencija buvo mišios su pamokslu.

A. a. Konstancijos ir Mykolo Sangavičių prisiminimui presbiterijoje įtaisyti nauji baldai: trys kėdės kunigam, du klauptai, stalas. Parapija dėkoja Sangavičių šeimai.

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 4 kuopa turėjo savo susirinkimą ir apsvarstė rūpimus organizacijos reikalus.

Katalikiškų laikraščių galima gauti sekmadieniais pas kolektorius bažnyčioje. Ten yra Darbininkas, Draugas, vyskupijos Pilot. Žemai prie pirmųjų bažnyčios durų ant stalo yra laikraščių, kuriuos galima pasiimti nemokamai.

Nukryžiuotojo Jėzaus seselių piknike Brocktone iš Cambridge dalyvavo visa eilė žmonių.

Stella Jones -Plekavičiūtė buvo atvykusi iš Floridos pasisvečiuoti pas savo motiną ir pažįstamus.

Mirė: Juozas Janeliūnas, Ona Gedraitienė, Teodoras Venckus, Jonas Nemeikštis, Rozalija Jacevič, Madeline Stemplesi, Rozalija Budrikienė, John Tamulevič, Stela Zaloga. Visi palaidoti su bažnytinėmis apeigomis.

Karšt. Patr.

PRADĖJO MOKSLO METUS ŠV. ANTANO GIMNAZIJ

Šv. Antano gimnazijoje Kennebunkporte, Maine, mokslo metai prasidėjo rugsėjo 6. Mišias į šv. Dvasią lietuvių kalba atlaikė ir įžanginį pamokslą pasakė rektorius Tėv. dr. L. Andriekus, O.F.M. Po mišių mokiniai buvo supažindinti su mokytojais ir bendrabučio taisyklėmis. Po to vieną dieną mokiniai turėjo dvasinį susitelkimą, kuriam vadovavo Tėv. Kazimieras Venslovas, O.F.M.

Mokinių šiais mokslo metais gimnazijoje yra 97. Iš jų 42 nauji. Visos vietos šv. Antano gimnazijoje skiriamos lietuviam. Dabar jų neužpildžius, pačioje vasaros pabaigoje priimta 12 kitataučių mokinių.

Lietuviško švietimo programa lieka ta pati: 5 oficialios lietuvių kalbos pamokos savaitėje (kaip ir anglų kalbos), lietuvių jaunimo organizacijų veikimas, choras, tautinių šokių ansamblis, koncertai, rašytojų vizitai ir t.t. Šių mokslo metų lietuviško švietimo programoje yra Metropolitan Operos solistės Lilijos Šukytės ir sol. Stasio Baro koncertai.

Mokytojų, pilnai dirbančių gimnazijoje, yra 12: 8 kunigai pranciškonai ir 4 pasauliečiai. Šiemet du mokytojai yra ... cagos: F. Praninskas ... Juodvalkis. Be to, yra ... struktoriai įvairiom muzi... sporto šakom.

Gimnazijos vadovybė s... pinusi ko daugiausia gau... tuvių mokinių 1969 moksl... tam. Mokiniam telkti Chi... apylinkėje pakviestas m... Juozas Kulys (6031 So. ... well St., Chicago, Ill.). Jis ... liotas lankyti mokyklas ... tuvių šeimas. J. B.

KANADOS ŽINIOS

TORONTO, ONT.

Prasidedant rudeniui, visos organizacijos, chorai, sporto skyriai, mokyklos pradeda savo veiklą; visos organizacijos skelbia savo susirinkimus, pratybas repeticijas, pamokas.

Katalikių moterų draugija Prisikėlimo parapijoj kasmet organizuoja uždaras rekolekcijas moterim. Šiemet rekolekcijos vyks spalio 4-6, specialiose patalpose prie Port Credit. Priimamos ir ne draugijos narės.

Prisikėlimo (pranciškonų) parapijoj veikia trys chorai: bendras, vaikų ir studentų. Bendrojo choro dirigentas — kun. B. Jurkšas. Visi trys chorai savo repeticijas jau pradėjo. Bažnyčioje jau gieda bendras ir vaikų choras.

Muzikė Danutė Rautinš jau kuris laikas, susitarusi su valstybiniu Kanados muziejun, užrašinėja senas lietuvių dainas. Ji yra sudariusi net specialią dainininkių grupę. Dainos daugiausia imamos iš rytinės Lietuvos, nes kitur jų jau ir nebedainuodavo.

Jaunimo ansamblis, vadovaujamas muzikės Dalės Skrinskaitės-Viskontienės, pradeda darbus. Jis įkurtas muzikei D. Rautinš paskatinus. Jo darbas bus susietas su senųjų dainų dainavimu. Bus ir senų lietuviškų muzikos instrumentų skyrius.

Chemikas A. Šileika, pereitais metais baigęs studijas, susituokė su Irena Regina Zinkevičiūte. Šileika buvo Toronto studentų ilgametis pirmininkas.

Lituanistinė šeštadienio mokykla pradėjo mokslo metus rugsėjo 14. Tikimasi, kad ir šiemet ją lankys per 600 moksleivių. Patalpos tos pačios —Šv. Cecilijos.

Seselė Jonė, daug dirbusi ateitininkų tarpe, perkeliama į Montrealį.

HAMILTON, ONT.

Demonstracijas ryšium su Čekoslovakijos okupacija organizavo slovakų draugija, kuri čia yra gana gausi.

Los Angeles, Calif.

Šv. Kazimiero parapijos pradžios mokykloj mokslo metai prasidėjo rugsėjo 10. 1968-69 mokslo metais mokykloje dirbs šie mokytojai: Ses. M. Agnetta — mokyklos vedėja ir 8 skyriaus mokytoja, Ses. M. Klemensa — 7 sk., Ses. M. Alicija — 6 sk., Mrs. Catherine Euler — 5 sk., Ses. M. Agnita — 4 sk., Mrs. Vivien B. Aguilar— 3 sk., Dalilė Polikaitienė — 2 sk., Ses. M. Jacinta — 1 sk. Kapelionas — kun. dr. Algirdas Olšauskas. Lietuvių kalbos mokytoja — Ona Razutienė. Choro vedėjas — kompozitorius Bronius Budriūnas.

— **Šv. Kazimiero šeštadieninėj mokykloj** mokslo metai prasidėjo rugsėjo 14.

Lietuvių religinei šalpai specialioje rinkliavoje Los Angeles lietuviai suaukojo 628 dol.

Dr. Rolandas ir dr. Danutė Giedraičiai, abu dantų gydytojai, iš Boston, Mass., persikėlė gyventi į Los Angeles ir planuoja atidaryti savo kabinetą.

Inž. Vaidotas J. Baipšys, iki šiol gyvenęs San Francisco, Calif., su žmona ir dviem vaikučiais persikėlė gyventi į Los Angeles ir įsikūrė Balboa, California.

Jonas ir Adelė Geniai, iki šiol gyvenę Chicagoj, persikėlė gyventi į Los Angeles ir Santa Monikoj nusipirko pelningą nuosavybę.

Rašytojas Alf. Šešplaukis — Tyruolis, iš South Bend, Ind., buvo atvykęs į Los Angeles aplankyti savo kolegų ir pailsėti.

Prof. P. V. Raulinaitis rugsėjo 5 išvyko ilgesnei kelionei į Europą. Planuoja aplankyti beveik visas vakarų Europos sostines.

Šv. Kazimiero parapijos bazaras įvyks spalio 20. —**L. Ž.**

WILKES-BARRE, PA.

Jubiliejinis koncertas

Lietuvių Bendruomenės šiaurės rytų Pennsylvanijos apylinkės vadovybės iniciatyva yra sudarytas bendras visų Wyoming klonio lietuvių organizacijų ir lietuvių parapijų atstovų komitetas suruošti koncertą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakčiai paminėti.

Koncerto programą išpildys Rūtos ansamblis iš New Jersey, kuriam vadovauja muz. Algirdas Kačanauskas. Taip pat dainuos atskiri vyrų ir moterų chorai, ir solistai — Liudas Stukas ir Florencija Schirm. Programos vedėjas yra komiteto narys Pranas J. Katilius.

Koncertas įvyks sekmadienį, rugsėjo 29, 2:30 val. popiet., St. Nicholas auditorijoje, 240 So. Washington St., Wilkes Barre, Pa.

Uoliausi komiteto organizatoriai yra L.B. apylinkės pirmininkas Vytautas Paulauskas, sekretorė Nelė Bajorienė, muzikas Vaclovas Romanas ir Garso redaktorius Matas Zujus. Viso komiteto noras, kad į koncertą atsilankytų kuo daugiausia publikos, todėl, nepaisant didelių išlaidų, įžangos auka nustatyta tik vienas doleris. Bilietai gaunami pas platintojus ir prieš koncertą salėje.

Komitetas kviečia ir tikisi, kad lietuviškoji visuomenė savo atsilankymu pagerbs Lietuvos nepriklausomybės atstatymo jubiliejų mūsų svečius—Rūtos ansamblį ir kruopščias rengėjų pastangas.

Antanas Kučas

... oficialus pasveikinimas įvyko rugpiūčio 28. Pasveikino kardinolas Antonio Samore. Jis aukojo iškilmingas mišias, asistuojant kunigam: Saldukui, Dubinskui, Barčaičiui ir iš Venezuelos atvykusiam A. Perkumui. Pamaldose dalyvavo aukštų svečių: Antioquijos gubernatorius, Paragvajaus vyskupas, Medellino vyskupas Videman, kiti dvasiškiai bei valdžios pareigūnai.

— **Amerikos Lietuvių Taryba** finansuoja lietuvių tautos genocido parodos rengimą. Parodos rengimo darbus atlieka speciali komisija. Parengiamieji darbai jau baigiami ir paroda kitą mėnesį bus išstatyta amerikiečių ir lietuvių visuomenei.

— **Lietuvių konservatorių klubas** Clevelande, Union Savings and Loan Association Hall patalpose, 5106 Wilson Mills Road, rugsėjo 20, penktadienį, 8:30 val. vak. rengia prel. William O'Donnell paskaitą "Naujausi pasikeitimai katalikų Bažnyčioje".

PRANCIŠKONAI IR LIETUVA PAŠTO ŽENKLUOSE

Vienas iš daugelio pašto ženkluose pavaizduotų šventųjų yra šv. Pranciškus Asyžietis. 1966 metais Romoje visuotinio pranciškonų ordino susirinkimo metu vyko ypatinga pašto ženklų paroda. Paskui ji perkelta Asyžiun, šv. Pranciškaus vienuolynan. Ją galima ir šiandien dar matyti. Toji paroda gyvai pavaizduoja ir liudija didelę šv. Pranciškaus įtaką meno istorijai. Pavaizdavimo centre stovi Amerikos atradimas, **Lietuvos krikštas,** Balkanų istorija, Giotto, Rubenso ir Servantes menas.

SCRANTON, PA.

Kunigų paskirstymai

Scrantono vysk. J. Carroll McCormick rugs. 3 įsteigė 4 naujas parapijas ir paskirstė 105 kunigus į naujas pareigas. Šių tarpe buvo ir šie lietuviai kunigai: Viktoras Kupstas, buvęs Šv. Petro ir Povilo parap. klebonas Hazletone, paskirtas emeritu; prelatas William Pakutka, buvęs Marywood kolegijos Scrantone kapelionu, paskirtas Šv. Jono Evangelisto parap. klebonu Honesdale; kun. Albertas Brogus, buvęs vikaras Šv. Juozapo parapijoje Athens, paskirtas administratoriumi Šv. Petro ir Povilo parap. Hazletone. Kun.. Leonardas Sabalis, buvęs vikaras Šv. Kazimiero parap., Wilkes Barre Lyndwoode. paskirtas kapelionu į JAV-ių kariuomenę; kun. Jonas Galėnas paskirtas vikaru į Epiphany parap. Sayre; kun. Charles Kurpis paskirtas vikaru į Šv. Rožančiaus parapiją; kun. Petras Madus, buvęs vikaras Šv. Bernadetos parapijoje Canadensis, paskirtas vikaru į Šv. Kazimiero parap. Lyndwoode, Wilkes Barre, kur klebonu yra kun. M. Ožalas.

Mr. Mrs. Walter Mordes iš East Northport, L.I., šventė vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį ir aplankė Virgin Islands. Čia matome prie laiptų Carlotte Amalie, St. Thomas. Tos salos gubernatoriumi yra lietuvis — Ralph M. Paiewonsky (gubernatoriumi paskyrė prez. J. Kennedy. Kartu su Mr. Mrs. W. Mordes keliavo ir Mr. Mrs. Arnold Moran iš St. James, L.I. Mrs. Jean Mordes ir Mrs. Alice Moran yra prekybininko Antano Vikriko dukros.

SALEZIEČIAI KELIASI Į ROMĄ

Lietuvybės reikalais gyvai besirūpinančio kardinolo Antonio Samore bei Romoje įsisteigusio lietuvių komiteto kviečiami, saleziečiai su visa manta ir personalu iš Castelnuovo keliasi į Romą.

Dar nesusikūrus numatytai tinkamai būstinei, laikinai jie apsistos Pijaus XI institute, Marijos Krikščionių Pagalbos aikštėj, netoli popiežiškosios lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos. Čia veiks vidurinė penkių klasių mokykla (su galimybe pasirinkti ir tęsti aukštesnius gimnazijos bei kitus kursus), spaustuvė su grafikos mokykla ir platus lietuviškos spaudos skyrius.

Nuo rugsėjo 24 Castelnuovo Don Bosco saleziečių adresas yra šis:

Saleziečių Židinys, Pz. S. M. Ausiliatrice, 54, 00181 Roma-Italia.

Saleziečių židinys itališkai bus vadinamas Lituani Don Bosco.

Saleziečių židinio direktorium bei SB redakotrium patvirtintas kun. Pr. Gavėnas. Į jį prašoma kreiptis kandidatų į mokyklą klausimu, spaudos bei kitais reikalais. Rėmėjų būreliai bei kiti saleziečių lietuviškos veiklos bendraminčiai prašomi ir toliau tęsti paramą atsinaujinusiam Saleziečių židiniui, pasiryžusiam dar intensyviau darbuotis lietuvybei.

Kun. Pr. Gavėnas

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Įsigytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N. Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Aukas prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

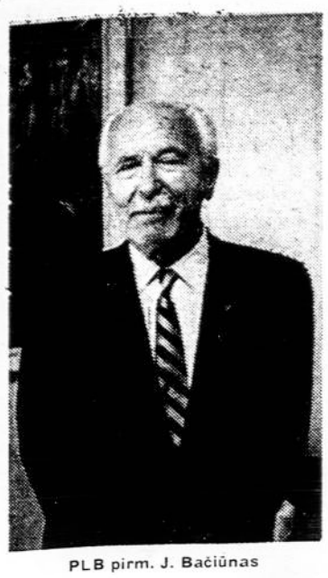

PLB pirm. J. Bačiūnas

J. Bačiūnas, PLB pirmininkas aplankė redakciją

Pasibaigus PLB III-jam seimui New Yorke, buvęs ir naujai išrinktas pirm. Juozas Bačiūnas aplankė Darbininko redakciją. Jį palydėjo Aleksandras Vakselis, seimui rengti vykdomasis vicepirmininkas.

J. Bačiūnas pasidalijo įspūdžiais apie PLB seimą, pasidžiaugdamas jo atskirais momentais: posėdžiais, darbo tvarka, koncertais ir kitomis kultūrinėmis pramogomis. Aleksandras Vakselis pareiškė kai kurių kritinių pastabu dėl bendros tvarkos ir dėl Čiurlionio ansamblio koncerto.

Prel. L. Tulaba, šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje

Ignas Medziukas, Amerikos vakarų atstovas PLB kongrese

Redakcijoje lankėsi

Seimo proga suvažiavę atstovai iš kitų kraštų dar svečiuojasi New Yorke ir prie progos apsilanko mūsų redakcijoje.

Prel. L. Tulaba, šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, apsilankęs redakcijoje, įdomiai papasakojo apie lietuvių gyvenimą Italijoje, apie lietuvių santykius su Vatikanu. Prelatas Amerikoje išbus keletą mėnesių.

Simonas Narušis, Australijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, pasakojo, kaip ten veikia Lietuvių Bendruomenė. Jo pasikalbėjimą spausdinsime atskirai.

Antanas Krausas, Australijos delegatas, pasižymėjęs kultūrininkas, skautų veikėjas. Amerikoje skaitys eilę paskaitų apie Vydūną.

Jaras Alkis iš Londono, Didžiosios Britanijos Lietuvių Bnės atstovas.

Kun. Jonas Petrošius iš Parvžiaus, Prancūzijos LB pirmininkas, buvo sustojęs pranciškonų vienuolyne.

Kun. Petras Daugintis, S. J., iš Montevideo, Urugvajaus. Amerikoje išbuves visą vasarą, po seimo tuoj išskrido atgal į Urugvajų.

Pijus Gudelevičius, vienuolis marijonas iš Buenos Aires, Argentinos, dirba Laiko administracijoje.

Mečys Cibulskis, PLB seimo atstovas iš Naujosios Zelandijos.

Antanas Krausas

Aleksandras Vakselis, PLB seimui rengti vykdomasis vicepirmininkas

— New Yorko burmistras Lindsay leido ugniagesių unijai prie turimų 12, 500 narių prisijungti dar 500 vyrų. Ugniagesių viršininkas Joseph Lovett pareiškė, kad tokio skaičiaus neužtenka ir jie būtinai reikalauja dar 2,500 vyrų, kad pajėgtų pilnai apsaugoti miestą. 1957 New Yorke buvo 76,900 gaisro aliarmai, o 1967 — 172, 400, gi per tuos 10 metų ugniagesių skaičius padidėjo tik keliais šimtais vyrų.

Vytautas Kasniūnas, žurnalistas iš Chicagos, PLB Tarybos narys, seimo atstovas, dirbęs seimo parengiamuosiuose nominacijos komisijos darbuose.

Jaras Alkis

Kun. Jonas Petrošius

Kun. Petras Daugintis, SJ

Pijus Gudelevičius

Mečys Cibulskis

Vytautas Kasniūnas

HARTFORD, CONN.

Pasisekusi Lietuvių diena

Rugpiūčio 25 Hartfordo "Tėvynės Garsų" lietuvių radijo valanda, veteranų "Sabonio Postas" ir "Aido" choras buvo surengę įdomią Lietuvių dieną— gegužinę. Dalyvavo per tūkstantis žmonių.

Gegužinė prasidėjo 12 val. dieną ir tęsėsi iki 9 val. vak. Nuo 2:30 iki 3:30 val. buvo svečių pristatymas ir meninė programa. Šią dalį pradėjo Alfonsas Dikas, pakviesdamas advokatą Leoną Mašiotą (Leo Mazota) pravesti programą. Kalbėjo Edinn H. May, Jr., — respubl. kandidatas į senatą, teisėjas Pranas Mončiūnas (Frank Monchun), Roger Ladd — atstovų rūmų respubl. atstovas, majoras Frank Mancuse — demokratų atstovas iš Enfield, dr. Jose Salazar — kubiečių pabėgėlių atstovas ir kiti.

Tarp kalbų skautų tautinių šokių grupė, vadovaujama mokytojos Reginos Gataveckaitės, puikiai pašoko Šustą, Ievaro tilta, Keturinę ir Malūną.

Europinio pobūdžio orkestrui grojant, publika smagiai pašoko. Buvo ir kitos pramogos: jodinėjimas arkliukais, laimėjimai, tinklinio žaidimas ir kita.

Darbščiosios šeimininkės svečius vaišino skaniais lietuviškais valgiais. Šeimininkėm uoliai talkino ir choristės.

Pageidautina, kad tokių pramogų ir daugiau būtų suruošta.

J. Bernotas

Pavyzdingas susivaldymas

Poilsio viloje kilo gaisras. Prie grupės žioplių, spoksančių į ugniagesius, prisijungė dar vienas.

— Visai nesuprantu, kodėl visi puolė į tokią paniką? Atkreipkite dėmesį į mane. Kilus gaisrui, aš ramiai pakilau iš lovos, surūkiau papirosą ir pradėjau rengtis. Be to, du kartus keičiau kaklaraištį, kuris netiko prie marškinių.

— Taip, tai nuostabus ir pavyzdingas susivaldymas. Bet kodėl gi tamsta neužsimovei kelnių?

Nesusipratimas dėl taupumo

— Mano vyras paėmė iš taupomosios kasos visus pinigus, kuriuos sutaupė vaikas.

— Nejaugi, brangioji?

— Taip, ir būtent, tada, kai jau buvo beveik pakankamai sutaupyta naujai kepuraitei, kurios aš taip troškau.

Vincas Meilūnas, iš New Yorko, į redakciją atlydėjęs Antaną Krausą ir Vytautą Kasniūną.

Steponas Bučmys, iš Dayton, Ohio, lankėsi Darbininko redakcijoje. Kai buvo redakcijoje, savo mašina buvo palikęs prie miesto bibliotekos; iš tos mašinos jam dienos metu pavogė 4 kostiumus.

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELES PAPIGINTOM KAINOM

Keturios ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už penkis dolerius

1. **Tėvynės Meilė Nemari,** A. Dambrauskaitės įdainuota 13 liet. dainų: Ramunės daina, O naktuže rami, Pradalgiuose, Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na, tai kas? Tulpės, Tėvynės meilė nemari, Jau atėjo rudenėlis, Kam šėrei žirgelį, Sėdžiu po langelio, Oi berneli vienturi ir Vakaras.

2. **Lietuvių Tautiniai šokiai,** Švedo ansamblio ir Aitvarų kvarteto 14 liet. šokių: Aštuonytis, Landutė, Lenciūgėlis, Sukčius, Linelis, Jevaro tiltas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadutė, Žiogelis, Vakaruškos, Audėjėlė, Mikita ir Suktinis.

3. **Žibuoklės,** L. Stuko moterų seksteto įdainuota 14 liet. dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistiek, Joninių daina, Daina apie tiltą, O, ramunėle, pasakyk, Aunu, aunu baltas kojas, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasarėlis, iš op. "Birutė" Sesutėlės — lelijėlės ir iš op. "Dana" moterų choras.

4. **"Lietuvos Atsiminimų" 25 m. Jubiliejaus koncertas:** su solistais ir choru įdainuota: Tėviškės namai, O, ramybe, Oi berneli vienturi, Avietėlė, Myliu tave, Man ne vistiek, Palikta šalis, iš op. "Eglė žalčių karalienė", Lietuva, iš op. "Gražina". Taip pat "Domunikas ir Motiejus, ir jų draugas Timotiejus".

Šios 4 lietuviškos muzikos ilgo grojimo plokštelės gaunamos už penkis dol. Paskiros plokštelės kaina 1.50 dol. Šių plokštelių yra nedidelis kiekis (anksčiau buvo parduodamos po 4 dol.). Norį įsigyti prašomi kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Persiuntimui pridedama 50 c.

LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už penkis dolerius

1. **Lietuvos Senos ir Naujos Dainos:** Įdainuota solistų ir choro 11 liet. dainų: Mergužėle brangi, Metai, Pavasario linksmybės, Barbutė ir Pilypas, Šią naktele, Prieš tolimą kelionę, Užstalės daina. Tinginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu Jieva, Jievuže, Augu pas tėvelį, Stikliukėlis.

2. **Suk, Suk Ratelį,** Vilniaus tautinio choro ir solistų įdainuota 14 liet. dainų: Suk, suk ratelį, Stok ant akmenėlio, Palankėj, Bernelis tinginėlis, Mergaičių daina, Nida, Festivalinis valsas, Šėriau, šėriau sau žirgelį, Žaliojoj lankelėj, Melžėjėlės ir meistreliai, Dainelė apie tiltą, Per šilelį jojau, Naktigoniai ir Ramunėlės.

3. **Kur Banguoja Nemunėlis,** Sol. Algirdo Brazio, įdainuota 16 liet. kūrinių: Kur banguoja Nemunėlis, Suvlitas, Patekėk aušrine, Siuntė mane motinėlė, Pilu stiklelį, Kur bakužė samanota, Ilgesys, Kur tas šaltinėlis, Aria iš op. "Gražina", Tėve Mūsų, Sveika Marija ir Šventa Naktis.

4. **Mes Žengiam su Daina,** New Yorko vyru okteto įdainuota 17 liet. dainų: Dul dul dudelė, Kur banguoja Nemunėlis, Ei, Lietuvos kareivėliai, Kir vir jo, Sapnų pilis, Ramovėnų maršas, Tango svajonė, Jūreiviu maršas, Gaudžia trimitai, Kampelis, Prie gintaro jūros, Mergyte jaunoji, Lopšinė, į kovą, Oi tu sakal, Šiaurės pašvaistė, Pajūriais.

5. **Težydi Vėliai Lietuva,** Lietuvos Vyčių choro, vadovaujant muz. Faustui Stroliai, įdainuota 17 lietuviškų dainų: Eisim girion, Beaušlanti aušrelė, Vištos, Oi, motinėle, Mergaitė, Kas tas miežio grūdas, Gieda gaideliai, Per Klausučių ulytėlę, Laisvųjų daina, Man liūdna, Daina, daina, Vežė mane iš namų, Šią naktelę, Tu, mano motinėle, Pasisėjau žalią rūtą, Sėdžiu po langeliu ir Vyčių himnas.

6. **Pavergtos Tėvynės muzika, Nr. 1.** įdainuota solistų ir chorų 12 liet. dainų: Sesuo žydrioji Vilija, Žvaigždute, Pasvarscyk ancela, Kaip gi gražus rūteliu darželis, Kūmute širdele, Atskrend sakalėlis, Oi nėra niekur, Šokių scena, Pasiveikinimo choras, Udrio daina, Vaivos daina ir Vaivos bei Naglio duetas.

7. Lietuvos Aidai. Charles Daubaro akordeonu įgrota 16 lietuviškos muzikos dalykėlių: Aguonėlė, Siuntė mane motinėlė, Palankėj, Laisvės varpo daina, Dvimdvi, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siūbavo, Šią nedėlėle, Plaukia Nemunėlis, Munšainiukas ir 5 lietuviškos polkos.

Iš šio sąrašo išsirinkus tris ilgo grojimo plokšteles, mokama tik penki doleriai. Atskira plokštelė kainuoja 2 dol. (anksčiau buvo parduodamos po 4 dol. Norį įsigyti papigintų plokštelių, prašomi rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Prisiuntimui pridedama 50 centų.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

SŪNAUS PALIKIMAS

Klausimas

Esu jau 83 metų sulaukusi moteris. Turiu dvi ištekėjusias dukteris ir turėjau vieną viengungį sūnų, kuris gyveno su manim. Aš visuomet juo rūpinausi, jam viriau valgį ir skalbiau baltinius. Jis man duodavo kas savaitę po keletą dolerių, bet aš dar iš savųjų turėjau pridėti prie jo išlaikymo. Jis turėjo gerą darbą, ir aš žinojau, kad jis turi susitaupęs nemažą sumą pinigų. Mano sūnus turėjo draugų. Tai buvo viena šeima nelietuvių, kurie turėjo tris vaikus. Mano sūnus dažnai pas juos būdavo, juos lankydavo, su jais išvažiuodavo ir su jais tardavosi visokiais reikalais.

Pernai mano sūnus mirė, sulaukęs 54 metų. Po laidotuvių mes, jo motina ir seserys, radome jo kambaryje ir kišenėse 4 bankų sutaupų knygutes. Visos buvo jo vardu, bet pinigai palikti tų žmonių vyriausiam vaikui. Taipogi radome sūnaus draudimo "policy". Ten irgi buvo įrašytas tas 17 metų berniukas, kuris nebuvo giminė nei mums, nei sūnui.

Pradėjome klausti visokių žmonių apylinkėj, ir mums paaiškėjo, kad ta moteris, berniuko motina, buvo įkalbėjusi mano sūnui, kad vyriausias jos vaikas buvo ne jos vyro, bet mano sūnaus vaikas. Tokia begėdė, turinti vyrą ir dar tokių nebūtų dalykų išsigalvoja, kad pinigo gautų.

Nei man — motinai, nei seserim nebuvo palikta nė vieno cento. Iš viso pasiliko 16,000 dolerių ir draudimo policy 10, 000 dolerių, taigi krūva pinigų. Mes buvome nuėjusios pas advokatą. Tas apsiėmė mūsų reikalą ginti, bet mus įspėjo, kad bus sunku bylą laimėti. Mums atrodo, kad advokatas mus tik gąsdina, kad daugiau pinigų galėtų iš mūsų gauti. Mums atrodo, kad jei mes pasipasakosime teisėjui, kad ta moteris mano sūnų tik mulkino ir visokių melų jam prikalbėjo, kad aš esu jo sena motina, kuri visuomet juo rūpinosi ir jam tarnavo, — teisėjas neleis svetimiem pasinaudoti mano sūnaus sunkiai sutaupytais centais. Kaip Tamsta manai?

Motina, New Yorko valstija

Atsakymas

Reikalas toli gražu nėra toks paprastas, kaip Tamsta manai. Tamstų advokatas turi labai sunkią bylą, ir niekas negali numatyti tos bylos galutinų rezultatų.

Bus labai sunku įrodyti, kad Tamstų sūnus paliko pinigus savo draugų sūnui vien dėl to, kad jam buvo "įkalbėta", kad tas vaikas yra jo. Jis galėjo tai padaryti, atsilygindamas savo draugam už jų draugiškumą ir vaišingumą. Tamstos sūnus buvo suaugęs vyras. Pinigai buvo jo. Jis galėjo juos palikti, kam tik nori.

Tamstų advokatas turės įrodyti, kad pinigai buvo palikti tam berniukui vien dėl jo motinos "melagingų tvirtinimų" (fraud) ir kad Tamstos sūnus nebūtų tų pinigų palikęs tam vaikui, jei jo motina nebūtų pavartojusi "melagingų priemonių". Tai yra labai sunkiai įrodomas reikalas. Be to, gali būti, kad tos moters tvirtinimai Tamstų sūnui turi pagrindo. Tamstai gali būti nemalonu pagalvoti apie tokius reikalus, bet jie pasitaiko.

Man atrodo, kad berniuko motina nenorėtų, kad tas nemalonus reikalas atsidurtų teisme. Taipogi Tamsta greičiausiai nenorėtum, kad Tamstos mirusio sūnaus vardas būtų niekinamas. Todėl manau, kad Tamstos advokatas ras reikalo tartis su kitos pusės advokatu.

Tokios rūšies bylose visuomet patartina ieškoti kompromiso. Jei galima susitarti geruoju, be teismo, reikia dėti pastangas tai padaryti.

Lietuvių pranciškonų kultūrinei veiklai tęsti reikalingas jaunimas.

Pranciškonai nuoširdžiai kviečia lietuvius jaunuolius tapti šv. Pranciškaus Asyžiečio sekėjais.

Dvasinės veiklos dirva labai plati.

Jaunuoliai priimami klierikais ir broliais. Visiems yra teikiama proga siekti mokslo.

Norint informacijų, rašoma šiuo adresu:

Provincial Superior
Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine
04046

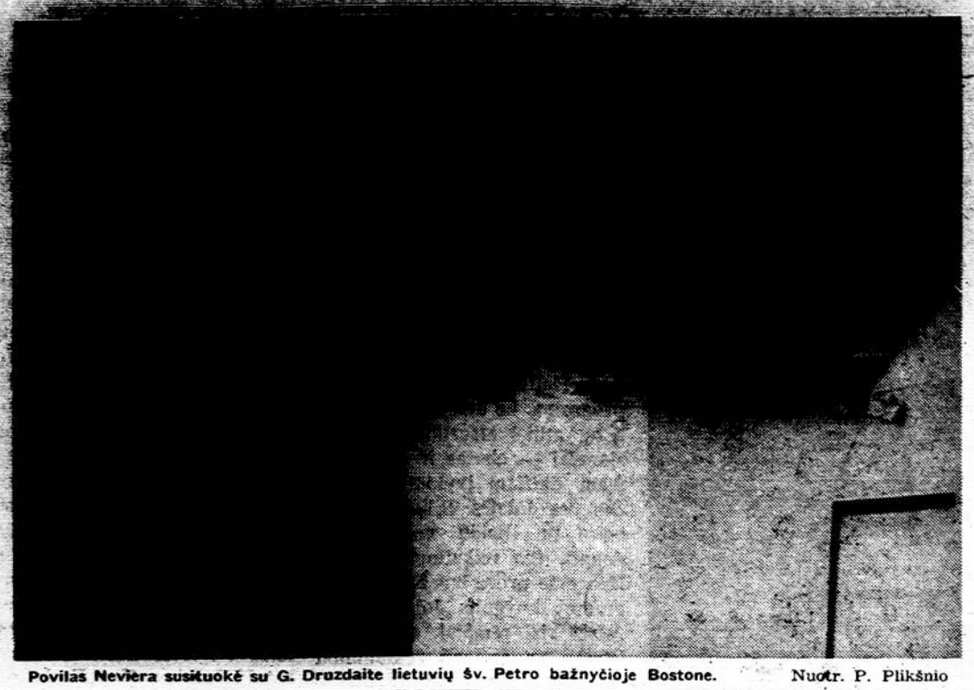

Povilas Neviera susituokė su G. Druzdaite lietuvių šv. Petro bažnyčioje Bostone. Nuotr. P. Plikšnio

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

13 dol. — I. Paukstys, Eliz., New Jersey.

10 dol. — Kun. V. Pavalkis, Milpitas, Calif.

8 dol. — R. Kusneraitis, B-klyn, N.Y.

7 dol. — A. Patamsis, Cape Coral, Fla.

Po 3 dol. — A. Bendorius, A. Jasaitis, S. Maske, P. Adamonis, N. Umbrazaitė, B'klyn, N.Y., V. Paulauskas, Dr. J. Vytuvienė, J. Keraminas, V. Paulauskas, Woodhaven, N. Y., A. Klashius, Maspeth, N. Y., J. Pilauskas, Bayside, New York, A. Zeloys, Jamaica, N.Y., M. Jauniškis, E. Northport, N.Y., S. Leveckis, Edison, N.J., A. Sedgewick, Stratford, Conn., J. Obelienis, Putnam, Conn., P. Ulčinskas, Warehouse Point, Conn., K. Kasevičius, Manchester, Conn., Kun. W. Wolkovich, Brockton, Mass. A. Kopivodienė, Cambridge, Mass., P. Gražulis, P. Kurliandskas, J. Vidūnas, Worcester, Mass., E. Martišius, Wrentham, Mass. Dr. S. Ankudas, Balt. Md., M. Sangaila, Easton, Pa., Dr. R. Vilmanis, Bellaire, Fla., A. Aleksijūnas, Cgo. Ill., E. Grigonis, St. Charles, Mich., J. Staugas, Detroit, Mich., A. Razutis, Los Angeles, Calif., Z. Dobilas, Toronto, Canada.

2.25 dol. — G. Zilionis, New York City.

Po 2 dol. — B. Girzadas, A. Kivyta, B'klyn, N.Y., I. Kapočius, Rich. Hill, N.Y., S. Citvaras, Jackson Hgts. N.Y., P. Slapikas, Maspeth, N.Y., V. Alksninis, Flushing, N. Y., K. Miklas, Plainview, N.Y., J. Mackevičius, Lynbrook, N.Y., P. Rasinas, Lindenhurst, N.Y., A. Garbauskas, Old Bethpage, N. Y., Dr. J. Jankauskas, Berkeley Hgts., N. J., J. Tamašauskas, Paterson, N.J., G. Bagdonas, Eliz., N. J., A. Girnius, W. Roxbury, Mass., A. Slema, Worcester, Mass., A. Ramanauskas, E. Yachewicz, Brockton, Mass., Dr. K. Ambrozaitis, Chesterton, Ind., K. Barzdukas, Cgo., Ill., V. Borey, Hollywood, Fla., J. Mikonis, Richmond, Ohio.

Po 1 dol. J. Remeza, L. Jankauskaitė, D. Narmant, J. Gobis, J. Terebeiza, B'klyn, N. Y., J. Lansbergis, Rich. Hill., N.Y., J. Frank, Flushing, N.Y., M. Klimas, Elmont, N.Y., K. Salkis, Kearney, N.J., F. Rogers, Butler, N.J., D. Sellei, Eatontown, N. J., V. Sabaliauskas, Colonia, N.J., O. Plečkauskas, Paterson, N. J., J. Balavich, N. Andover, Mass., F. Davainis, Hudson, Mass., A. Grabauskas, Wilkinsonville, Mass., A. Yankun, S. Boston, Mass., S. Smidtas, A. Skudzinskas, S. Gricze, Dorchester, Mass., A. Pocius, M. Klimas, Brockton, Mass., J. Gervelis, Prov. R. I., J. Zansitis, Easton, Pa., A. Bražėnas, Detroit, Mich., V. Babronis, A. Povilaitis, J. Bertulis, Chicago, Ill.

Nauji Darbininko skaitytojai

K. Siliūnas, Bronx, N.Y., J. Brusokas, Caen, France, M. Yorke, Hasbrourk Hts., N. J., A. V. Staknis, Elizabeth, N.J., H. Soboleski, Meriden, Conn., K. N. Nenortas, Dorchester, Mass., A. Stanis, Putnam, Conn., M. Dubinskas, Hartford, Conn., Wm.. M. Agonis, Springfield, Mass., Charles Bukčius, New Hyde Park, N.Y., J. Doba, E. Hampton, N.Y., B. Venskuvienė, Parc St. Maur, France, Baly's Radio and Television, Chicago, Ill., A.N. Masaičiai, Dearborn, Mich., J. Matulionis, Toronto, Canada, E. Slick, Phila, Pa., J. Thomas, Rego Park, N.Y., V. Chenis, Providence, R.I.

Užsakė kitiem: J. Strazdas, Woodhaven, N. Y. — sūnui Algimantui, Ft. Wolters, Texas, ir P. Strazdui, Harrison, Mont.; D. Valeiša, So. Boston, Mass. — T.K. Tattan, Boston, Mass.

Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam 5 dol. Jaunavedžiam ir kariam vienerius metus laikraštis siunčiamas dovanai. Prenumeratos reikalais kreiptis į administraciją: 910 Willoughby Av., Brooklyn, N.Y. 11221.

Lietuvos gener. konsulato N. Yorke ieškomi asmenys

Glebavičius, Juozas, sūnus Mykolo.

Janušavičius, Feliksas, sūnus Motiejaus, iš Pamuckų km., Linkuvos vl., Šiaulių apskr., į JAV-bes atvykęs 1910-14.

Janušavičius, Liudvikas, sūnus Motiejaus iš Pamuckų km., Linkuvos vl., Šiaulių apsk., į JAV-bes atvykęs 1910-14.

Juknevičius, Antanas, Vinco ir Elenos sūnus, iš Alukėnų km., Raguvos vl., Panevėžio apsk.

Klimaitė, Magdalena, gim. 1928, atvykusi į JAV-bes 1952, arba jos seserys: Cicilia, Lili, Marytė, Petronėlė, Ona.

Kuizinas, Vytautas, gimęs 1908, kilęs iš Tauragės.

Kuklis, Jonas, gim. 1915 Marijampolėje, 1946 gyvenęs Vokietijoje, imigravęs į JAV.

Stulga, Juozas, sūnus Jono, g. Gurainių km., Vainuto vl., Tauragės apsk., į JAV atvykęs 1910, turėjo sūnų Joną ir dvi dukteris: Marijoną ir Viktoriją.

Valeškienė-Zimkutė, Galia, duktė Kazimiero, iš Lietuvos išvykusi 1941-44, gyvenusi Chicagoje.

Višniauskienė-Mockutė, Agota, gyvenusi New Yorke.

Žiupsnys, Vladas, sūnus Nikodemo, išvykęs iš Medamrodės dvaro, 1915 gyvenęs Chicagoje.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: **Consulate General of Lithuania,** 41 West 82nd Street, New York, N.Y. 10024.

— **Susisiekimo departamentas** rugpiūčio 5 paskelbė plačią studiją, nagrinėjančią alkoholinių gėrimų vartojimo ir automobilių vairavimo klausimą Amerikoje. Alkoholio naudojimas laikomas pagrindine 25,000 mirtinų susisiekimo nelaimių priežastimi Amerikoje vien praėjusiais metais. Tarp Amerikos keliais važinėjančių smarkiau nugeriančių priskaitoma tik 1-4 proc. vairuotojų, bet jie buvo atsakomingi bent už pusę visų susisiekimo nelaimių.

Tokios pat sąlygos

— Aš sužinojau, kad mano tėvas nesumoka jums už kostiumą jau treti metai, — sako klientas siuvėjui.

— Taip, pone. Ar jūs norite sumokėti už jį?

— Ne, ne. Aš norėčiau pasisiūdinti kostiumą tomis pačiomis sąlygomis.

EFFECTIVE JUNE 1, 1968

New higher interest rates on Savings Bonds and Freedom Shares

Now U.S. Savings Bonds pay 4¼%. new Freedom Shares pay 5%.

Today, Savings Bonds are a better investment than ever. Now they pay 4¼ % when held to maturity. And new Freedom Shares pay a full 5% when held to maturity.

Freedom Shares are still sold on a one-for-one basis with Series E Bonds, but now you can buy the combination *any time* at your bank—and not just on a regular monthly plan as before.

The higher interest rate on Savings Bonds applies not only to the new ones you buy, but to your older ones too for their remaining period to maturity—generally effective with the first full six-months interest period beginning on or after June 1. (Outstanding Freedom Shares are not affected).

Buy Bonds and new Freedom Shares—help yourself even more as you're helping your country.

U.S. Savings Bonds/ New Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and The Advertising Council.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE
CUSTOM FLOORS BY LISA
CARPET LINOLEUM INLAID and TILE
CALL 24 HOURS
CALL 835-7559

MAIDSTONE MARINA, 3 MI HARBOR
E. Hampton. (516) EA 4-1650
Silver Sea Horse Restaurant, pool, mail port, Hertz cars, showers, launderette, gift shop, supplies. Places of worship within the area. Reservations — 516 324-2650.

METS Auto Tops Truck and Auto seat covers, convertible tops, truck tarpaulins, boat covers, boat seats & cushions. Low rates, free pickup and delivery. Insurance estimates. Ask for Cliff 993-3676 — 2515 3rd Avenue, Bronx (near 138th Street)

FAMA PAINTERS
INSIDE and OUTSIDE
All work done at reasonable rates
We guarantee all our work
1151 Rogers Avenue, Brooklyn
Call 2878199

THE TOWNHOUSE — 860 Arnold Ave. Point Pleasant, N. J. A new resident hotel for those over 65. Maid service & 3 meals daily (201) 899-0575, or write: 3601 Herbertsville Rd. Point Pleasant, N.J.

NELPA CONSTRUCTION COMPANY
We do everything in the construction field all work done at reasonable rates — All work guaranteed 1394 Fulton Street, Brooklyn, N.Y. Call 857-4300

ANTHONY'S HAIR STYLIST Professional work at reasonable costs. Shampoo and Set $2.75, Regularly $15, Permanent wave only $8.50 — 655 Amsterdam Ave. (bet. 91 & 92 Sts.) New York City. For appointment tel. SC 4-4348

H. W. MALE

BUS MECHANICS
With Diesel Experience
HELPERS & CLEANERS
FULL TIME
FULL BENEFITS
Apply at
INTER-CITY TRANSPORTATION CO.
730 MADISON AVE.
PATERSON, N. J.
No Phone Calls

Marine Engineers
U. S. COAST GUARD LIC.
3rd Asst. Engineer
PERMANENT POSITION
STEAM RESEARCH VESSEL
TEL (COLLECT) PORT CAPTAIN
(617) 548-1400

H. W. FEMALE

WAITRESSES steady full time day or night 7-4 4-12:30 — Union Shop good tipping. Work near home Mayflower Coffee Shop South Broadway & Lyons Place, White Plains, N.Y. Call 914 - 761-3380 — ask for Mr. Carter.

GENERAL FACTORY HELP (20) Work near home — Good starting salary. Some experience preferred. Braun Crystal Manufacturing Co. 64-20 Admiral Ave. Middle Village, Queens. Apply in person ask for Mr. Bobi Solot.

EXP. OPERATORS
as Samplemaker & Duplicators
Steady work, nice working conditions. Air conditioned RAYMODES INC. 135 Madison Avenue. Apply in person.

SEAMSTRESS experienced only in all phases of machine and/or hand finishing. Salary based on experience and quality.
Syracuse, N.Y.
Phone (315) 437-2925

EXPERIENCED OPERATORS ON DRESSES
Section Work. Full Time and Exp. Pressers
Fringe Benefits. Paid Holidays
Good starting salary.
CARLAND MFG CORP.
8 North Main St. Monroe, N.Y.
(50 miles N.Y.C.)
Call 914 - 783-2511

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK
Inkorporuotas 1863
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD
President
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalna ir adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš $132,000,000
Current dividend 5% on all accounts.
Dabar moka 5% už visų rūšių taupomus pinigus.

Tel. (212) 497-8865
Alfa Jeweler
A. OSELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.
Charm Beauty Shoppe
REGINA ČSELIENĖ — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

Visit Beautiful GRAYMOOR
and enjoy a day of Christian encounter with the Friars
Every Sunday — July through October
Folk Masses: 10:45, 11:45 and 12:45; Novena to St. Anthony 2 PM; Ecumenical Service and Bible reading with song 3 PM.
Picnic Grounds - Snack Bar - Ample Parking - Gift Shop
WEEKDAY MASS — 11 A.M.
Special arrangements for organizations and groups. For further information write: Fr. Jeremiah Kelliher Graymoor Friars, Garrison, N.Y. 10524; Telephone: GArrison 4-3671 (Code #914). Write for FREE Visitors' Directory.

FAITH
Universal šermeninėje laidotuvės yra tikėjimo paliudijimas.

"Praying Hands" by Albrecht Dürer
universal
FUNERAL CHAPEL, INC.
52nd Street at Lexington Avenue
Ray Kerbelis, Dir.
PL 3-5300

DISPLAY
BERNARD PHOTOGRAPHERS — Weddings, Babies, Portraits, Legal. Natural color or black & white; passport & license photo while you wait. No deposit required. Good photography at reasonbale prices! — 9 Railroad Ave. Babylon, L.I. (516) MO 9-7109.

SHANNON FLORISTS
Perotta Bros. Props. Florist, Nursery — Retail - Wholesale specializing in all Floral Designs, Weddings, Communion, Confirmation and Funerals. Opp. Green Wood Cemetery, 3380 Fort Hamilton Parkway. Call for free delivery.

HUNTING LANE REST HOME
EAST HAMPTON
Convalescents, and Elderly Guests Residential area, ½ block to Main Street and Village. Private and Semi-Private rooms with bath — 24 hour supervision. Owned and operated by Mary Immaculate R.N. (516) 324-4250

VINNY & GENE GASKET SERVICE
Refrigerator Doors Our Specialty
Call 259-9593

Kas norėtų skelbtis Darbininko prašomas skambinti:
GLenmore 2-2923

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda NEW YORKE
šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės Žiburys — NEW YORK — Lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105,9 FM banga. Vedėjai: Antanas Mažeika VI 5-6332 ir Romas Kezys TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER BROCKTON,
Vedėjas P. VISCINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 105,7 MC
meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

LIETUVIŠKŲ MELIODIJŲ RADIO VALANDA
girdima kiekv. šeštadienį 3 - 4 p.p. iš Detroito stoties WJLB-AM - 1400 kilo. Pranešėjai: Patricia Bandza ir Algis Zaparackas; vedėjas — Ralph Valatka, 15756 Lesure, Detroit, Mich. 48227; tel. 273-2224.

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGŪNAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila, Pa. 19123
PO 5-0932
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė - komercinė programa
Sekmad. 9:35 iki 10:30 ryto

WORCESTER, MASS.
Šv. Kazimiero parapijos bažnyčiai reikalingas
VARGONININKAS
Kandidatai prašomi kreiptis į kleboną Rev. John C. Jutt, 41 Providence St., Worcester, Mass. 01604. Telefonas (617) 754-5142.

DARBININKAS

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

NEW YORKO NAUJIENOS

Skautų-čių sueigos prasideda šį šeštadienį, rugsėjo 21, tuoj po Maironio šeštadieninės mokyklos pamokų. Sueigos įvyks reguliariai kas antrą šeštadienį. Apie tai praneša tuntininkai.

L. ir A. Sperauskai kaval. kapt. Antano Kirkylos atminčiai pagerbti Balfui paaukojo 20 dol.

Liet. Fronto Bičiuliai lapkričio 9 rengia apygardos suvažiavimą. Darbo posėdžiai bus Maspetho liet. parapijos salėje.

Simas Narušis, Australijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, dalyvavęs PLB seime, Brooklyne buvo sustojęs pas savo seserį. Praeitą savaitę išvyko į Clevelandą, kur gyvena kitos dvi seserys. Mėnesio gale jau išvažiuoja su visa ekskursija į Australiją.

Tėv. Juvenalis Liauba, pranciškonų vienuolyno viršininkas Brooklyne, praeitą savaitę sakė pamokslus 40 valandų atlaiduose lietuvių parapijos bažnyčioje Kearny, N.J.

NAUJA KNYGA

Tautiniai drabužiai ir juostų raštai. Prof. dail. A. Tamošaitis aprašo Lietuvos provincijų moterų tautinius drabužius ir jų svarbesnius bruožus. Ina Nenortienė aprašo instrukcijas, kaip užmesti juostą. Yra visa eilė juostom austi raštų. Šią knygelę galima gauti Bostone, Hartforde, Worcesteryje, Philadelphijoje ir Waterburyje pas skaučių vadoves. New Yorke galima gauti Darbininko spaudos kioske — 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, pas L. Milukienę — 111 Grohmans Lane, Plainview, N. Y. ir pas D. Siemaškienę — 443 Wolf Hill Rd., Huntington, New York.

Poetas Stasys Santvaras skaito savo eilėraščius literatūros vakare rugsėjo 14 St. Matthias salėje — Ridgewoode. Nuotr. V. Maželio

LIETUVIŠKOS PAMALDOS

Daugeliui pageidaujant skelbiame Darbininke lietuviškų mišių laiką sekmadieniais New Yorke ir jo apylinkėse.

Angelų Karalienės bažnyčioje — 8 ir 11 val.

Apreiškimo bažnyčioje — 8 ir 11 val.

Šv. Jurgio bažnyčioje — 9 ir 11 val.

Atsimainymo (Maspethe) —11 val. (ir 8 val. pirmą bei paskutinį mėnesio sekmadienį).

Aušros Vartų bažnyčioje (N. Y.) — 11 val.

Elizabeth, N. J. — 11 val.

Newark, N.J. — 10:30 val.

Paterson, N.J. — 7:30 ir 10:30 val.

Pavergtų Tautų Seimas penkioliktą sesiją pradeda rugsėjo 24 antradienį, 3 v. popiet. Antra sesija bus 6 v.v. Joje bus diskutuojama tema "Sovietų agresija Čekoslovakijoje ir tarptautinė situacija." Posėdžiai bus Carnegie Endowment International Center, 345 East 46 Street, New Yorke.

A. a. Antaną Vainių laidojant, vietoje gėlių pranciškonų kultūros namų statybai po 10 dolerių paaukojo šie asmenys: J. Giedraitis, Blazevičių šeima, Marytė Shalins, E. Staknys su šeima, Juozas ir Aniceta Skabeikai. 15 dol. aukojo Monika ir Saulius Remeza.

Darbininko metinis koncertas bus spalio 19. Programą atliks Toronto Prisikėlimo parapijos jaunimo choras, kurį sudaro 60 asmenų. Chorui vadovauja muzikas kun. Jurkšas.

Williamsburg sekcijoj išnuomojamas 3-čiame aukšte butas iš 4 kambarių su modernia virtuve ir apšildymu. Pageidaujama lietuviška šeima, nes visas namas apgyventas lietuvių. Telef. VI 6-4818 skambinti po 7 val. vak.

Ieškoma moteris, galinti kartu gyventi namuose su vyresnio amžiaus lietuve našle. Arti krautuvės ir bažnyčia. Turi vasarnamį prie jūros. 10 dol. mėnesiui. Rašyti adresu: Anna Macelis, 60 S. Maple Ave., Maple Shade, N. J., 08052. Telef. (609) 662-2619.

Išnuomojamas baldais apstatytas kambarys Highland Park sekcijoj, prie gero susisiekimo. Nuomoti gali vyras arba moteris. Galima naudotis virtuve. Informacijai tel. MI 7-69 62.

Ieškomas 3-4 kambarių butas. Kas turėtų ar žinotų, prašom paskambinti GL 2-2923.

Williamsburg sekcijoje išnuomojamas 3-čiame aukšte butas iš 4 kambarių su modernia virtuve ir apšildymu. Pageidaujama lietuviška šeima, nes visas namas apgyventas lietuvių. Kreiptis tel. SP 6-3843.

Lietuvių Laisvės Svetainei Elizabeth, N.J. ieškomas vedėjo padėjėjas — assistant manager. Švarus ir lengvas darbas. Pageidaujamas lietuvis, rekomendacijos būtinos. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis šiuo adresu: Secretary, Lithuanian Liberty Hall, Inc., 269 Second St. Elizabeth, N.J.

Visi Telefunken, Grunding, Zenith, Royal, Olympia, ITC. ir kt. produktai galima gauti daug pigiau ir sąžiningiau per J. L. GIEDRAITĮ, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Tel. 516-757-0055.

Literatūros vakare rugsėjo 14 St. Matthias salėje Ridgewoode. Iš k. į d. sėdi Pulgis Andriušis, Albina Uknevičiūtė — vakaro vedėja; stovi — Antanas Gustaitis, Liet. Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius, Stasys Santvaras, Darbininko redakcijos atstovas — Paulius Jurkus. Nuotr. V. Maželio

LITERATŪROS VAKARAS NEW YORKE

Rugsėjo 14, šeštadienį, St. Matthias salėje Ridgewoode, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius ir Darbininko administracija surengė literatūros vakarą, kuriame savo kūrybą skaitė: Pulgis Andriušis iš Australijos, Antanas Gustaitis, Stasys Santvaras — iš Bostono. Žmonių atsilankė apie pusantro šimto.

PLB seimo proga J. Kapočius iš Australijos pasikvietė rašytoją, feljetonistą Pulgį Andriušį, net jo rinktinių raštų I tomą išleido. J. Kapočiui ir atėjo mintis: visose didesnėse lietuvių kolonijose surengti literatūros vakarus. Toks pirmasis vakaras buvo rugsėjo 8 Bostone. Jame be šių trijų dar dalyvavo poetas Bernardas Brazdžionis. Visi keturi jie važinės po kolonijas. Čia B. Brazdžionis negalėjo dalyvauti.

Vakarą pradėjo J. Kapočius trumpu žodžiu, pabrėždamas minti, kad jis nori skaitytoją suartinti su rašytoju. Jis literatūros vakaruose pristato ir autorius ir knygas. Kartu ir rašytojas turės progos pažinti savo skaitytojus.

Toliau Paulius Jurkus, Darbininko vardu pasveikinęs svečius rašytojus, apibūdino jų kūrybą ir vakarui vadovauti pakvietė Albiną Uknevičiūtę. Ji sklandžiai ir grakščiai pravedė visą vakarą.

Pirmasis skaitė poetas Stasys Santvaras. Pradėjo nuo senų laikų, grįžo net į 1940 metus. Šiame eilėraščių cikle vyravo karo, nelaimių, tėvynę ištikusios tragedijos motyvai.

Pulgis Andriušis savo beletristikos fragmente nuvedė į Aukštaitijos kaimą ir su humoristiniu šypsniu pasakojo apie mėnesieną, pagautą ežį.

Antanas Gustaitis užsklendė pirmąją dalį savo humoristiniais eilėraščiais. Jis rašo sklandžiai ir skambia forma, staigiai užriesdamas, sugretindamas du kontrastus ir padarydamas nelauktą išvadą. Ta išvada ir sudaro visą efektą. Šaipėsi jis iš visuomeninių gyvenimo apraiškų, šaipėsi ir iš žmogaus ydų.

Po pertraukos Stasys Santvaras skaitė eilėraščių ciklą apie isivaizduota moteri. Tai savotiški erotiniai eilėraščiai, kur eleginė nuotaika dažnai pasikeičia su iškilminga panegirika. Stasys Santvaras skaito gerai, turi gražų balsą ir moka jį valdyti, taip jis perdavė savo poezijos visą grožį. Skaitydamas jis savo poeziją sudvasina ir įprasmina, duodamas visai naują dimensiją.

Antanas Gustaitis šioje dalyje daugiau koncentravosi ties žmogaus tragiškai komišku likimu. Skaito jis pagaunančiai, savitai. Tai nėra artisto skaitymas, bet vis dėlto pagaunantis ir gana aiškus. Lengva jį sekti. Publika jam taip plojo, kad jis turėjo net 'bisuoti", grįžęs perskaitė dar vieną eilėraštį.

Vakarą baigė Pulgis Andriušis savo feljetonu "Pasaulio lietuvis". Čia jis pasakojo, kaip į PLB seimą suvažiuoja delegatai, ir kaip vienas toks delegatas, patyręs lietuvių svetingumą, turi nakvoti Central parke. Pulgis Andriušis visur išlaiko savo stiliaus sodrumą, neįprastai didelį žodingumą. Skaito jis monotoniškai, lyg oštų jo tėviškės sodai, bet skaitydamas jis perduoda stilistinius pagražinimus, net ir gausų žodyną jis pateikia gana aiškiai.

Pasibaigus programai, rašytojai pasirašinėjo knygas. Leidėjas J. Kapočius buvo atsivežęs visų jų knygų, tai daug kas įsigijo ir turėjo progos gauti pačių autorių įrašus. Veikė ir Darbininko spaudos kioskas su knygom ir plokštelėm. Šokiai tęsėsi iki vėlaus vakaro.

(p.j.)

Pulgis Andriušis literatūros vakare rugsėjo 14 St. Matthias salėje Ridgewoode. Nuotr. V. Maželio

NAUJA KNYGA

Amens In Amber, Leonardo Andriekaus anglų kalba poezijos — eilėraščių knyga. Dail. T. Valiaus iliustracijos. D. Jonaitienės vertimas. Kietais viršeliais, kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoj.

Juozas Parojus New Yorke išleido savo ketvirtą knygą "Į laisvę ir mėnulį". Knyga paršyta proza, gaunama Darbininko administracijoje ir pas autorių: 36 Stagg St., Apt. 1, Brooklyn, N.Y. 11206. Telef. 387-3178.

H. Tautvaišienės knyga "Tautų kapinynas Sibiro tundrose" buvo labai pageidaujama, skaitoma ir jau išparduota. Ta pati knyga dabar išleista anglų kalboj: "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra". Kaina 1.75 dol. New Yorke gaunama: 1. Darbininko administracijoje, 2. Romuva — P. Galminienė, 84-20 Jamaica Ave., 3. Aidas — J. Pašukonis, 94-17 Jamaica Ave., Woodhavene

---

Išnuomojamas erdvus kambarys netoli Jamaica traukinėlio. Pageidaujama moteris, kuri gali naudotis virtuve. Skambinti 296-8607.

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50-čiui paminėti komitetas Bostone turėjo numatęs tris didesnius parengimus. Du — Vasario 16 ir birželio įvykių minėjimai jau praėjo. Trečias — koncertas įvyks lapkričio 2 d. 8:30 val. vak. Jordan Hall, Bostone. Koncerto programą, be dviejų lietuvių solistų, atliks amerikiečių profesionalai — choras ir orkestras. Šiam didžiam įvykiui ir išlaidos yra didelės. Bilietai į koncertą tų išlaidų negalės padengti. Čia reikalingi rėmėjai. Koncerto proga bus išleista programos knygutė. Joje bus surašyti visi rėmėjai, o taip pat įstaigų ar asmenų reklaminiai skelbimai. Komitetas ragina ir prašo visus Bostono ir apylinkių lietuvius įsigyti bilietus iš anksto, o taip pat prisidėti ir savo atskira auka.

Gintaras Karosas, paprašytas respublikonų partijos, kandidatuoja į Massachusetts seimelį atstovu (representative) iš 6 ir 7 wardo — So. Bostono ir dalies Dorchesterio. Jis jau atidarė savo rinkimų vyr. būstinę So. Bostone, kampas F gatvės ir Broadway. Iš lietuvių jo rėmėjais yra Felicija Grendelytė, Edm. Cibas, Izid. Vasyliūnas, St. Santvaras, J. Kapočius, A. Lileikis, A. Škudzinskas, Č. Mickūnas, A. Matjoška, B. Paliulis, H. Čepas, Č. Kiliulis ir daug kitų. G. Karosas prašo visų lietuvių paramos. So. Bostono ir Dorchesterio lenkai yra sudarę komitetą jam paremti, o taip pat padeda parengiamuose darbuose. So. Bostone esą virš trijų tūkstančių lietuvių, neužsiregistravusių rinkimam. O ir užsiregistravę, jeigu nebalsavo per paskutinius tris metus, privalo iš naujo registruotis. Karoso pirmasis tikslas, kad tie visi lietuviai užsiregistruotų. Registruotis galima iki spalio 5. Dabar reikia eiti į City Hall Bostone, o paskutines porą savaičių bus galima ir So. Bostone bei Dorchestery nurodytose vietose. Karosas turi atspausdinęs tūkstančius plakatėlių (bumper stickers) ir plakatų. Spalio 20 bus rengiama vakarienė Lietuvių Piliečių D-jos auditorijoj Karoso rinkimam paremti. Gubernatorius John Volpe, vicegubernatorius Sergant, attorney general E. Richardson ir eilė respublikonų pažadėjo šioje vakarienėje dalyvauti. Lietuviai turėtų paremti jaunuolio Karoso kandidatūrą, nes tai pirmas lietuvio bandymas. Ypatingai jaunimas gali jų kartos atstovui padėt. Pirminiai rinkimai bus rugsėjo 17. Karosas iš respublikonų yra tik vienas kandidatas. Demokratai esą septyni. Po pirminių rinkimų liksią tik du ir jis respublikonas trečias. Iš trijų du bus išrinkti. Taigi, gali būti vilties, nors čia ir esanti airių tvirtovė. Gintaras Karosas PLB seime New Yorke gavo pirmą premiją už plakatus motorkados metu, kuriuos jis turėjo ant savo automobilio. Juose buvo žymima rusų okupacija ir reikalavimas laisvės Lietuvai.

Literatūros vakarą rugsėjo 8 surengė Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Programoje dalyvavo svečias iš Australijos — Pulgis Andriušis, paskaitęs fragmentą—"Audra Kazio galvoje" ir feljetoną "Pasaulio lietuvis". Bernardas Brazdžionis iš Los Angeles skaitė apie Vaidilą Valiūną. Iš Bostono skaitė: savo humoristiką Antanas Gustaitis ir lyriką Stasys Santvaras. J. Kapočius, Liet. Enciklopedijos leidėjas, yra pasikvietęs iš Australijos Pulgį Andriušį ir ta proga visose didesnėse lietuvių kolonijose organizuoja literatūros vakarus. Jis taip pat išleido A. Pulgio Andriušio rinktinių raštų pirmą tomą.

So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 19, ketvirtadienį, 8 val. vak. savo namų antrame aukšte. Draugijos statomas keltuvas jau slankioja aukštyn ir žemyn. Už poros savaičių montavimo darbas bus baigtas. Atėję į susirinkimą galės pasidžiaugti padaryta pažanga, o taip pat atsiskaityti už pasiustas keltuvo fondo loterijos knygutes. Jonas Owirka, vienas iš keltuvo fondo stambiųjų rėmėjų, įnešęs 500 dol., padarė iš vielų tinklo statinę, į kurią bus supiltos keltuvo fondo loterijos knygučių šaknelės. Statinę pasukus, bus ištraukiamos dovanų laimėtojų pavardės. Traukimas įvyks lapkričio 24. Po susirinkimo d-jos valdyba susirinkimo dalyvius pavaišins alučiu ir kavute su užkandžiais. —S.K.G.

Laikrodininkas specialistas, lietuvis, išmokęs šio amato Šveicarijoje, taiso įvairių rūšių ir firmų laikrodžius. Darbas atliekamas naujausiais metodais ir pačiom naujausiom priemonėm. Sureguliavimas veltui. Pasiteiraukit prieš pirkdami naujus ir apsisaugokit nuo nesąžiningų pardavėjų. Adresas: Jono Pašukonio knygynas, 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. (Woodhaven Blvd. stotis). Darbo val. nuo 9 ryto iki 6 v.v. Tel. HI 1-7747.

So. Bostono Liet. Piliečių Klubo elevatoriaus vadovybė, pasiryžusi lapkričio 15 įrengti elevatorių—keltuvą. Iš k. į d. prezidentas S. L. Drevinsky, inž. E. Manomaitis, vicepirm. ir komiteto pirm. L. Svelnis, klubo tvarkytojas ir kelto fondo koordinatorius S. Griganavičius.

Brangiam Kolegai, kavalerijos kapitonui

A † A

ANTANUI KIRKYLAI

mirus, jo žmonai poniai Henrikai ir sūnui Viktorui su šeima reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir sykiu liudime

Ona ir Juozas ŠARŪNAI